ISSN:1308-2140

Volume 14 Issue 3 / 2019

TURKISH STUDIES

INTERNATIONAL ACADEMIC JOURNALS

INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY
ibu.edu.mk

Volume 14/3 2019

TURKISH STUDIES

TURKISH STUDIES

International Academic Journals

PUBLISHER
International Balkan University

EDITOR
Assoc. Prof. Dr. Sibel ÜST

DESIGN & DTP
İNTAÇ EĞİTİM DAN. ORG. ARAŞ. LTD. ŞTİ.

PLACE OF PUBLICATION
Skopje-MACEDONIA/Ankara-TURKEY

COPYRIGHT
International Balkan University

ISSN
1308-2140

Turkish Studies

International Academic Journals

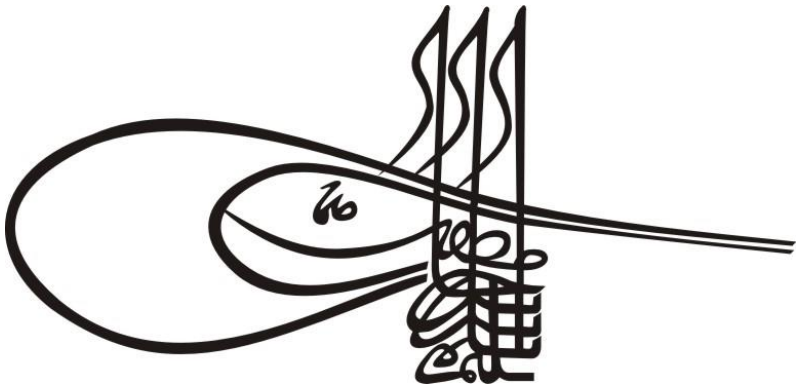

Turkish Studies Dergisi, iki ayda bir yayınlanan uluslararası hakemli bir dergidir. *Turkish Studies Dergisi*'nde yayınlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukukî açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları ***International Balkan University***'e aittir. Yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir. Dergiye gönderilen yazılar iade edilmez.
Dergide yer alan yazıların dijital baskı, grafik tasarım, DOI numaralarının alınması ve uluslararası indeslere tanıtılması gibi işlemler ücret karşılığında yapılmaktadır. Dergide basım kararı alınan yazıların sahipleri yazılarının tasarım, yayın ve indeks masraflarını öderler.

Turkish Studies; EBSCO, DOAJ, ICAAP, Scientific Commons, MLA, ASOS, AMIR (Access to Mideast and Islamic Resources), Journal Directory, DJS (Dayang Journal System), J-GATE, Indeks Copernicus, Indeks Islamicus, SOBIAD, PhilPapers, Research Bible ve ULAKBİM Tr Dizin indeksleri tarafından taranmaktadır.

Volume 14 Issue 3, 2019

TURKISH STUDIES

International Academic Journals

Sahibi
On behalf of Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM
Rector of International Balkan University

Yayınevi / Publishing House
International Balkan University Publication

Editör
Sibel ÜST

Editör Yardımcıları/Assistant Editors
Ramazan BÖLÜK
Mehmet Burak ÇAKIN
Esra KİRİK

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Dr. Ali AKAR	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma S. KUTLAR OĞUZ	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM	Uluslararası Balkan Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan K. TAVUKÇU	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Prof. Dr. Ülkü ELİUZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz ÜNAL	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Caner KERİMOĞLU	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. M. Vefa NALBANT	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Tuncay BÜLBÜL	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Dursun Ali TÖKEL	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Ü.
Doç. Dr. Mitat DURMUŞ	Kafkas Üniversitesi

Danışma Kurulu/Board of Advisory

Prof. Dr. Ahmet BURAN	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL	Amasya Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet AYDIN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ	Maltepe Üniversitesi
Prof. Dr. Turgut KARABEY	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Genel Koordinatör/General Coordinator
Yavuz ÜNAL

Dış Temsilciler Koordinatörü/General Coordinator of Foreign Editors
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Turkish Studies
Volume 14 Issue 3, 2019

Dış Temsilciler/Representative of Foreign Country

USA	Robert DANKOFF
Germany	Marcel ERDAL
Greece	Fatih KEMİK
Japan	Yuu KURIBAYASHI
Norway-Swedish	Bernt BRENDEMOEN
England	Fikret TURAN
Albania	Xhemile ABDİU
Central Asia	Seadet SHİKHİYEVA
Kazakhstan	Gülnar KOKUBASOVA
Kyrgyzstan	Ulanbek ALİMOV
Azerbaijan	Vusale MUSALİ
Uzbekstan	Cabbar İŞANKUL
Poland	Öztürk EMİROĞLU

Hakemler/Referees

Prof. Dr. A. Şevki DUYMAZ	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulhak Halim ULAŞ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulkadir BİLEN	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulkadir DÜNDAR	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulkadir GÜL	Erzincan Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah YILMAZ	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Abdülhamit TÜFEKÇİOĞLU	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Adem BAŞIBÜYÜK	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr. Adem İŞCAN	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Prof. Dr. Adem SEZER	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Adem ŞAHİN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan KAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan KULAKSIZOĞLU	Biruni Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan PINAR	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet AKÇATAŞ	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Ali BAYHAN	Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet BURAN	Elazığ Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Cahid HAKSEVER	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KARA	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KARTAL	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KOLBAŞI	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet TAŞĞIN	Konya Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet YATKIN	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Akmatali ALİMBEKOV	Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Ali AKAR	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Ali AKDEMİR	Arel Üniversitesi
Prof. Dr. Ali AYATA	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Prof. Dr. Ali BAŞ	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Ali KAYA	Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Kemal YILDIZ	Türk-Alman Üniversitesi
Prof. Dr. Ali MEYDAN	Nevşehir HBV Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Osman UYSAL	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Ali ÖZÇAĞLAR	Karabük Üniversitesi
Prof. Dr. Ali ŞAHİN	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Ali TİLBE	Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Ulvi MEHMEDOĞLU	Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Ali YAKICI	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ali YILMAZ	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Alpaslan ALİAĞAOĞLU	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Asım YAPICI	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Aslı YAPAR GÖNENÇ	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ayla KANBUR	Batman Üniversitesi
Prof. Dr. Aysu AKALIN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ayşe YÜCEL ÇETİN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Bahir SELÇUK	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Baki YILMAZ	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Battal ODABAŞ	Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram ÜNAL	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Bekir DENİZ	Ardahan Üniversitesi
Prof. Dr. Belkıs ULUSOY NALCIOĞLU	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Berkan DEMİRAL	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Bilge DONUK	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Bilgehan GÜLTEKİN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Birol GÜLNAR	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Bozkurt KOÇ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Cahit GELEKÇİ	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Can BİLGİLİ	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Celaleddin ÇELİK	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Cemal GÜVEN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Cenk DEMİRKIRAN	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Cevat ÖZYURT	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Coşkun TOPAL	Gümüşhane Üniversitesi
Prof. Dr. Cüneyt AKALIN	İstanbul Arel Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. David GRÜNBERG	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Davut KILIÇ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Davut YAYLALI	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Dilaver TENGİLİMOĞLU	Atılım Üniversitesi
Prof. Dr. Ece KARŞAL	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Elif YÜKSEL OKTAY	Yalova Üniversitesi
Prof. Dr. Elife DOĞAN KILIÇ	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Emel Funda TÜRKMEN	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Emine ÖZTÜRK	Kafkas Üniversitesi
Prof. Dr. Engin BEKSAÇ	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Enver BOZKURT	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Ercan ALKAYA	Elazığ Üniversitesi
Prof. Dr. Erdoğan BOZ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Erkan Faruk ŞİRİN	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Erkan PERŞEMBE	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Erkan YAR	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Erol KAYA	Erzincan Üniversitesi
Prof. Dr. Erol ÖZTÜRK	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Ertan GÖKMEN	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Evangelia ŞARLAK	Işık Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk KARACA	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk YAMANER	Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Fatih AYDIN	Karabük Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma KOÇ	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Nur TUĞAL	Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma ÖZTÜRK	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR OĞUZ	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Fazıl Hüsnü ERDEM	Dicle üniversitesi

Prof. Dr. Fehim BAKIRCI	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Fırat KUTLUK	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Filiz Nurhan ÖLMEZ	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs GÜMÜŞOĞLU	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.
Prof. Dr. Funda TOPRAK	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Ganite KURT	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Gökhan BAYRAKTAR	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Prof. Dr. Gönen DÜNDAR	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Gözde ÇOLAKOĞLU SARI	İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Günseli ORHAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Güray KÜÇÜKKOCAOĞLU	Başkent Üniversitesi
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Güven BÜYÜKBAYKAL	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. H. Feriha AKPINARLI	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. H. Nedim ÇETİN	Lokman Hekim Üniversitesi
Prof. Dr. Hacı Ömer KARPUZ	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Habib AKDOĞAN	Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Hacı Ömer ÖZDEN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Haldun ÖZKAN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Halil IŞIK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Halil İbrahim GÜRCAN	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK	Bayburt Üniversitesi
Prof. Dr. Halis ÇETİN	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan Haluk ERDEM	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan Hüseyin ÖZTÜRK	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AKTAŞ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati BEŞİRLİ	Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Hayri ÇAMURCU	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Hazim Tamer DODURKA	İstanbul Rumeli Üniversitesi
Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA	Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Prof. Dr. Himmet HÜLÜR	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin Ali KUTLU	Kafkas Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ALTUNBAŞ	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin KÜÇÜKÖZER	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Ilgım KILIÇ TAPU	İzmir Demokrasi Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim KAYA	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan BULUT	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan Sabri BALKAYA	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. İnayet AYDIN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İsa KORKMAZ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail İPEK	İstanbul Aydın Üniversitesi
Prof. Dr. İsmet EMRE	Aksaray Üniversitesi
Prof. Dr. İsrafil BABACAN	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. İzzet GÖRGEN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Kadir PEKTAŞ	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Kamil ALPTEKİN	KTO Karatay Üniversitesi
Prof. Dr. Kamil Veli NERİMANOĞLU	İstanbul Aydın Üniversitesi
Prof. Dr. Karun NEMLİOĞLU	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Kasım İNCE	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Kaya Tuncer ÇAĞLAYAN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Kemaleddin TAŞ	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Kemalettin ŞAHİN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Kenan ARINÇ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Kenan ERDOĞAN	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Latif TOKAT	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Prof. Dr. Lütfi ÖZAV	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Lütfiye ÖZDEMİR	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. M. Edip ÇAĞMAR	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Akif ÖZDOĞAN	Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali ÖZDEMİR	Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM	Uluslararası Balkan Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet GÜNDOĞDU	Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Halil ÇİÇEK	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Hanifi AYBOĞA	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet KÖÇER	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet MELEMEN	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Safa YEPREM	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet TAKKAÇ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNER	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet VURAL	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ZAMAN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Melda ÖZDEMİR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Melihat TÜZÜN	Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Mesut AYDIN	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Mithat AYDIN	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Muammer NURLU	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Muammer ZERENLER	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Muhammet Hanifi MACİT	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Muharrem Hakan CEVHER	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsin HALİS	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Mukadder ERKAN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Murat KARABULUT	Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Prof. Dr. Murat SUNKAR	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Murat YILDIZ	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Musa ÇİFCİ	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Musa ÇİFTÇİ	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa AKDAĞ	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa AVCI	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa BİLİCİ	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ERTÜRK	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa GÜLMEZ	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ORÇAN	Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÖZER	İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa YILDIRIM	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa YILDIZ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Mücahit COŞKUN	Karabük Üniversitesi
Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
Prof. Dr. N. Aysun AKINCI YÜKSEL	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Naci İSPİR	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Nasi ASLAN	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Nazım Hikmet POLAT	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Nazmi AVCI	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet HAYTA	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Necla ARSLAN SEVİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Necmettin ELMASTAŞ	Harran Üniversitesi
Prof. Dr. Necmettin Kamil SEVİL	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Nergis BİRAY	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Nergüz BULUT SERİN	Lefke Avrupa Üniversitesi
Prof. Dr. Nevhiz ERCAN	Gazi üniversitesi

Prof. Dr. Nevide AKPINAR DELLAL	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Nihan YAĞIŞAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Nilüfer DARICA	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Nuran TAŞLIGİL	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Nurcan METİN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Nurettin GÜLMEZ	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Nurfeddin KAHRAMAN	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Prof. Dr. Nurşin GÜNEY	Bahçeşehir Kıbrıs Üniversitesi
Prof. Dr. Oğuz DİCLE	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Oğuz SERİN	Lefke Avrupa Üniversitesi
Prof. Dr. Okan ÖZER	Gaziantep Üniversitesi
Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Nuri UÇAN	Altınbaş Üniversitesi
Prof. Dr. Osman SENEMOĞLU	Galatasaray Üniversitesi
Prof. Dr. Osman YAZICI	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Ömay ÇOKLUK BÖKEOĞLU	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer İSKENDEROĞLU	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Recayi KARAHAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Recep CİCİ	Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Recep KÜRKÇÜ	Amasya Üniversitesi
Prof. Dr. Rıfat GÜNDAY	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Ruhattin YAZOĞLU	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Sabit DUMAN	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Sabri YENER	Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. Safiye KIRLAR	Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK	Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Sedat YAZICI	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Prof. Dr. Selçuk ÇIKLA	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr. Sema ETİKAN	Kırşehir Üniversitesi
Prof. Dr. Sena GÜRŞEN OTACIOĞLU	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Serdal SEVEN	Muş Alparslan Üniversitesi
Prof. Dr. Serhat ZAMAN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Serkan GÜZEL	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Serpil AYGÜN CENGİZ	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Sinan ALÇIN	İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof. Dr. Songül TAŞ	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Soyalp TAMÇELİK	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Suat GEZGİN	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman SOLMAZ	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Şaban ORTAK	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Şinasi AKDEMİR	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Şükrü BALCI	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Tahir BALCI	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Tahsin TAPUR	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Talip YILDIRIM	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Taner TATAR	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Temel ŞAHİN	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Prof. Dr. Timuçin KODAMAN	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Türker ARMANER	Galatasaray Üniversitesi
Prof. Dr. Uğur ÖZGÖKER	Kıbrıs Amerikan Üniversitesi
Prof. Dr. Uğur YAVUZ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Umut AVCI	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Ülkü ELİUZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Üzeyir OK	İbn Haldun Üniversitesi

Prof. Dr. Valide PAŞAYEVA	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Vişne KORKMAZ	Bahçeşehir Kıbrıs Üniversitesi
Prof. Dr. Yahya Mustafa KESKİN	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Yakup CİVELEK	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Yaşare AKTAŞ ARNAS	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf ÇETİN	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf DEVRAN	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf GÜRÇINAR	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Yüksel SAVUCU	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Zafer ÇAKMAK	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Zehra ALTINAY GAZİ	Yakındoğu Üniversitesi
Prof. Dr. Zeki NACAKCI	Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Prof. Dr. Ziya AVŞAR	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Pınar GENÇ	Anadolu Üniversitesi
Prof. Soner GENÇ	Anadolu Üniversitesi

Doç. Dr. A.Ceyda ILGAZ BÜYÜKBAYKAL	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulkadir ÖZDEMİR	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Abdullah IŞIKLAR	Bursa Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulvahap AKINCI	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Abdurrahim ALKIŞ	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Ü.
Doç. Dr. Abdurrahman İLĞAN	Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Adem POLAT	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Adem SAĞIR	Karabük Üniversitesi
Doç. Dr. Adnan PINAR	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet AKKAYA	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet ATASOY	Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Cem ERKMAN	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet DOĞAN	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet EYİM	Van Yüzüncüyıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet FEYZİ	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ	Yakın Doğu Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet İÇLİ	Ardahan Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet KESGİN	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet MUTLU	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Selim DOĞAN	Atatürk Üniverstesi
Doç. Dr. Ahmet ŞAHBAZ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet TALİMCİLER	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Zeki ÜNAL	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Doç. Dr. Ali AKSU	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Çağatay KILINÇ	Karabük Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Dursun AYDIN	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Ekber GÜLERSOY	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Ali ESGİN	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Haydar ŞAR	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Murat KIRIK	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Ali ÖZTÜRK	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Ali YİĞİT	Bursa Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Alpay Doğan YILDIZ	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Alper ÖZMEN	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Armağan ELÇİ	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Aslı YAZICI	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Aygül AYKUT	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Aylin BEYOĞLU	Trakya Üniversitesi
Doç. Dr. Ayperi DİKİCİ SIĞIRTMAÇ	Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşe Aslıhan EROĞLU Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe Derya KAHRAMAN KTO Karatay Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe GÜNSEL Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşen AKYÜZ İstanbul Medipol Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Aytaç YILDIZ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Bahar GÜDEK Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Barış KARAELMA Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Barış ÖZDAL Bursa Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Barış TAŞ Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Barış TOPTAŞ Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Battal YILMAZ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Baykal BİÇER Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Bayram BIÇAK Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Bayram ÇETİN Muş Alparslan Üniversitesi
Doç. Dr. Bayram NAZİR Gümüşhane Üniversitesi
Doç. Dr. Begüm AYTEMUR Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Berna OTO Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Beyhan ZABUN Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bilge ULUSAY ALPAY Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.
Doç. Dr. Birgül KOÇAK OKSEV Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Birsen ÇEKEN Gazi üniversitesi
Doç. Dr. Burçak KESKİN İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Burçak ŞENTÜRK Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Burhan KILIÇ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Bülent AKBABA Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bülent İŞLER Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bülent KARA Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Bülent KIRMIZI Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Caner IŞIK Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Celalettin YANIK Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Cem ERGUN Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Doç. Dr. Cemal BALTACI Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Cemalettin ŞAHİN Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Cemile Zehra KÖROĞLU Gümüşhane Üniversitesi
Doç. Dr. Cengiz ATLI Iğdır Üniversitesi
Doç. Dr. Cenk GÜRAY Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Cumhur ASLAN Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Cüneyt KILIÇ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Çağhan ADAR Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Çiğdem APAYDIN Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Çiğdem ERDEM Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Çulpan ZARİPOVA ÇETİN Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Devrim ÖZKAN İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Duran AYDINÖZÜ Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Düriye KOZLU İSMAİLOĞLU Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ebru TEMİZ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Elçin YAZICI Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Elif BAHADIR Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Emel Funda TÜRKMEN Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Emine KOCA Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Emine NAS Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Emrah AKBAŞ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Emre İŞERİ Yaşar Üniversitesi
Doç. Dr. Ender DURUALP Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Engin ASLANARGUN Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Ercan GÜR Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Ercüment ERSANLI — Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Erdal AKSOY — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Erdal ARLI — Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Erdal YILDIRIM — Munzur Üniversitesi
Doç. Dr. Erhan ÖRSELLİ — Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Erhun ŞENGÜL — Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Erkan DEMİRKAN — Hitit Üniversitesi
Doç. Dr. Erkan Turan DEMİREL — Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Erkut ALTINDAĞ — Beykent Üniversitesi
Doç. Dr. Erol DURAN — Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Erol KOÇOĞLU — Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Erol TURAN — Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Ersan ERSOY — İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Ersin Kaya SANDAL — Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Doç. Dr. Esma İGÜS — Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.
Doç. Dr. Esra BİRKAN BAYDAN — Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Evrim URAL — Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Doç. Dr. Eyyup YILDIRIM — Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Ezeli AZARKAN — Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Fahri SEZER — Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Fahri TEMİZYÜREK — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Faruk ALAEDDİNOĞLU — Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih AYDIN — Karabük Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih BAYRAM — Karabük Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih Çetin ÇETİNKAYA — Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih KARAHÜSEYİNOĞLU — Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih KOCA — Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih MANGIR — Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih YILMAZ — Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma ELİBOL — Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma Nalan TÜRKMEN — Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma Pervin BİLİR — Çukurova Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma ÜNAL — Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Fazıl YOZGAT — Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Doç. Dr. Fehmi Ali ILDIR — Bursa Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Fethi KAYALAR — Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Doç. Dr. Fikri SALMAN — İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Filiz ERDEMİR GÖZE — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Firdevs SAVİ ÇAKAR — Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Doç. Dr. Fuat AKDENİZLİ — Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. G.Yükselen ABDURRAZAK PELER — Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Gamze ÖKSÜZ — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Gencer ELKILIÇ — Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan AYDIN — İstanbul Medipol Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan ÇETİNKAYA — Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan GÖKULU — Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan ÖLKER — Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan TUNÇ — Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Göksel GÖKER — Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Gül Banu DUMAN — Bülent Ecevit Üniversitesi
Doç. Dr. Gülay APA KURTİŞOĞLU — Trakya Üniversitesi
Doç. Dr. Gülcan IŞIK — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Gülgün YILMAZ — Trakya Üniversitesi
Doç. Dr. Gülsüm ÇALIŞIR — Gümüşhane Üniversitesi
Doç. Dr. Gülüşan ÖZGÜN BAŞIBÜYÜK — Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Gülüzar ÇELEBİLİK — Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Gürbüz ÖZDEMİR — Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç. Dr. Gürcan Şevket AVCIOĞLU	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Gürcü ERDAMAR	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Gürsoy AKÇA	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Güven BÜYÜKBAYKAL	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. H. Ahmet ARSLANTÜRK	İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Hacer MUTLU DANACI	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Hacer Nurgül BEGİÇ	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan AKDAĞ	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan KOÇ	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan KOLAYİŞ	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan ÖZDEMİR	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Haldun YALÇINKAYA	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Ü.
Doç. Dr. Halil İbrahim AYDIN	Batman Üniversitesi
Doç. Dr. Halil TOKCAN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Halim ESEN	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Hamit Emrah BERİŞ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hande ŞAHİN	Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Hanifi PARLAR	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Harun YILDIZ	Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan GENÇ	Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Doç. Dr. Hasan Hakan OKAY	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan Hüseyin KILINÇ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan ÜNAL	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan YAVUZER	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Hatice İÇEL	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Hatice KUMCAĞIZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Hilmi DEMİRKAYA	Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Doç. Dr. Hülya EŞKİ UĞUZ	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin AKGÜN	Amasya Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin KOÇAK	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Ilgım KILIÇ	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Işıl İlknur SERT	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim ERDAL	Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim Hakan DÖNMEZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim KUNT	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim SERBESTOĞLU	Amasya Üniversitesi
Doç. Dr. İdris YILMAZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. İhsan Seyit ERTEM	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. İlhan ERDEM	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. İlhan EROĞLU	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. İlknur İSTİFÇİ	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. İlknur MAYA	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. İrfan YILDIZ	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. İsa Yücel İŞGÖR	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. İsmail AKBAL	Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Jale BALABAN SALI	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. K. Funda NAYİR	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Kaan Zülfikar DENİZ	Ankara Üniveristesi
Doç. Dr. Kadir ARSLANBOĞA	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Kadir KARATEKİN	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Kadir TEMURÇİN	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Kadir YILDIZ	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Kamile GÜLÜM	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Kasım KARAMAN	Erciyes Üniversitesi

Doç. Dr. Kasım TATLILIOĞLU	Bingöl Üniversitesi
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Kaya YILDIZ	Abant İzzet Baysal üniversitesi
Doç. Dr. Kazım ÇELİK	Pamukkale Üniversite
Doç. Dr. Kazım Ozan ÖZER	İstanbul Kent Üniversitesi
Doç. Dr. Kemal AYDIN	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Kemal BAKIR	Erzurum Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Kemal Oğuz ER	Balıkesir Universitesi
Doç. Dr. Kemalettin DENİZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Kevser ÇELİK	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Kubilay KOLUKIRIK	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Kürşat ÖNCÜL	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Levent MERCİN	Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Lütfü İLGAR	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. M. Emin KAYSERİLİ	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. M. Taner ŞENGÜN	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut AÇAK	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut AÇAK	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut DOĞAN	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut Hakkı AKIN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut Kubilay AKMAN	Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet AK	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Akif SÖZER	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet AKPINAR	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Ali YILDIZ	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ANIK	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ARSLANTEPE	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet BARDAKÇI	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet CANBULAT	Akdeniz Üniversite
Doç. Dr. Mehmet Devrim TOPSES	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet DÖNMEZ	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet EKİZ	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Emin SÖNMEZ	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Fatih DOĞRUCAN	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Fatih ÖZMANTAR	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Gökhan GENEL	Yalova Üniveritesi
Doç. Dr. Mehmet GÖKÜŞ	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet GÜNEŞ	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet IŞIK	Batman Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Nurullah KURUTKAN	Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ÖZBAŞ	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ÖZKARTAL	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Sait DİLEK	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet YILMAZ	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Melek ALPAR	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Meltem YALIN UÇAR	Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Meriç ERASLAN	Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Doç. Dr. Mesut DOĞAN	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Mesut GÜN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Mete Cüneyt OKYAR	Şırnak Üniversitesi
Doç. Dr. Mete KAZAZ	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Metin BAYRAM	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Doç. Dr. Miraç Burak GÖNÜLTAŞ	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Doç. Dr. Mitat DURMUŞ	Kafkas Üniversitesi

Doç. Dr. Mithat ESER — Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Muammer Mete TAŞLIOVA — Hitit Üniversitesi
Doç. Dr. Muammer SARIKAYA — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammet DÜŞÜKCAN — Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammet KOÇAK — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Murat AKSU — Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Murat Cem DEMİR — Munzur Üniversitesi
Doç. Dr. Murat ÇERKEZ — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Murat DEMİR — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Murat ELİÖZ — Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Murat ERTUĞRUL — Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Murat FAHRİOĞLU — Ortadoğu Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Murat KAYACAN — Muş Alparslan Üniversitesi
Doç. Dr. Murat ÖZCAN — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Murat SEZGİN — Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Musa ALP — Çukurova Üniversitesi
Doç. Dr. Musa KÖKSAL — Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN — Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa Cevat ATALAY — Namık Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa DOĞAN — Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa GÖKÇE — Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ — Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa GÜNDÜZ — Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KARABULUT — Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa Kemal ŞAN — Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KOCAOĞLU — Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KOÇ — Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa ÖNCÜ — Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa ÖZDEMİR — Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa ŞEKER — Yıldız Teknik Üniveristesi
Doç. Dr. Mustafa TAHİROĞLU — Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa ULUSOY — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa ÜNVER — Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa YILDIZ — Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Naile RENGİN OYMAN — Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Nebahat Akgün ÇOMAK — Galatasaray Üniversitesi
Doç. Dr. Necati Alp ERİLLİ — Cumhuriyet Üniversitesi
Doç. Dr. Necmettin ELMASTAŞ — Harran Üniversitesi
Doç. Dr. Nevin AKKAYA — Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Nihat ŞİMŞEK — Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Nihat YILMAZ — Gümüşhane Üniversitesi
Doç. Dr. Nil DUBAN — Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Nilüfer İLHAN — Yozgat Bozok Üniveritesi
Doç. Dr. Nilüfer ŞAHİN PERÇİN — Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Nimet Candaş KAHYA — Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Niyazi KURNAZ — Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Nuh DOĞAN — Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Nurettin ÖZGEN — Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Nuri BALOĞLU — Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Nuri SEÇGİN — Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.
Doç. Dr. Nusret KOCA — Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Ogün COŞKUN — Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Oğuz DİLMAÇ — Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Oğuz Serdar KESİCİOĞLU — Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Oğuzhan BAŞIBÜYÜK — Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Oktay KIZILKAYA — Kafkas Üniversitesi

Doç. Dr. Olgun KİTAPCI	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Onur Alp KAYABAŞI	Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Onur KÖKSAL	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Orhan ÇINAR	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Orhan GÜRSU	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Osman ATEŞ	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Oya KORKMAZ	Tarsus Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer ALANKA	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer SOLAK	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer ZAİMOĞLU	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Özcan BAYRAK	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Özcan GÜNGÖR	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Özer KÜPELİ	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Özge GENÇEL ATAMAN	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Özgür YILDIZ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Özkan GÖK	Emniyet Genel Müdürlüğü
Doç. Dr. Özlem ATALIK	Eskişehir Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Pesent DOĞAN	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Raika Şeyda ÜLSEVER	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ramazan ERDAĞ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ramazan KAYA	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ranetta GAFAROVA	Ardahan Üniversitesi
Doç. Dr. Recep DÜNDAR	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Recep TUZCU	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Remzi CAN	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Reyhan SAYDAM	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Ruhi KONAK	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. S. Serhat SERTER	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Sabahattin DENİZ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Sabit MENTEŞE	Munzur Üniversitesi
Doç. Dr. Sadık TÜRKOĞLU	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Sadullah GÜLTEN	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Sait AKBAŞLI	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Salih YILMAZ	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ	Çanakkale Onseki Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Samettin GÜNDÜZ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Sefa USTA	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Doç. Dr. Selahattin AKPINAR	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Doç. Dr. Selahattin KAYMAKCI	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Selahattin KAYNAK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Selami ÖZSOY	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Selma ÇELİKYAY	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Sema SEVİNÇ	Necmettin Erbakan Universiyesi
Doç. Dr. Serap ÖZ AYDIN	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Serda TÜRKEL OTER	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Serdar ORHAN	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Serdar SAĞLAM	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Serdar TUNA	Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Doç. Dr. Serdar YAVUZ	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Serhat YENER	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Serkan HACICAFEROĞLU	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç. Dr. Serkan ÖZDEMİR	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Serkan ŞEN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Seyfullah YILDIRIM	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Seyit ATEŞ	Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Seyit Battal UĞURLU	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Seyit YÖRE	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Sıtkı Bahadır TUTU	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel AÇIŞLI	Artvin Çoruh Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel ÜNALAN ÖZDEMİR	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel ÜST ERDEM	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Soner ŞAHİN	Nisantasi Universitesi
Doç. Dr. Sonnur IŞITAN	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Sultan Murat TOPÇU	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Suvat PARİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Süheyla ÜÇIŞIK ERBİLEN	Doğu Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman DOĞAN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman ELMACI	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman Emre ÖZCAN	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman İLHAN	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman Murat YILDIZ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Şaduman KAPUSUZOĞLU	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Şafak ÜNÜVAR	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Şefik Okan MERCAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Şehnaz YALÇIN WELLS	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Şemsettin DAĞLI	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Şerafettin Can ERDEM	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Şerif KORKMAZ	Çanakkale Onsekiz Mart üniversitesi
Doç. Dr. Şerife AK	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Şerife SUBAŞI	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Şerife TALİ	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Şerife YALÇINKAYA	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Şevki IŞIKLI	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Şule TURHAN	Bursa Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Şükrü SÖNMEZER	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.
Doç. Dr. Tahsin TURGAY	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Talip ÖZTÜRK	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Tamer KARADEMİR	Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Doç. Dr. Taner ALTUN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Taner BİLGİN	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Tayfun DOĞAN	Üsküdar Üniversitesi
Doç. Dr. Tayfun SERVİ	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga TİPİ	Bursa Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga ULUSOY	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Tuba KANCI DOĞAN	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Tuğça Poyraz TACOĞLU	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Turgay HAN	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Turhan ÇETİN	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur ABAKAY	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur ALTUĞ	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur ATAN	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur GÜNGÖR	Başkent Üniversitesi
Doç. Dr. Umut KARABULUT	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Utku ALTUNÖZ	Sinop Üniversitesi
Doç. Dr. Ülkü Ayşe OĞUZHAN BÖREKCİ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ümit AKCA	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Ümran TÜRKYILMAZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ünal KARLI	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Ünsal BEKDEMİR	Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Vahit GÖKTAŞ	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Vehbi ÜNAL	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Doç. Dr. Veli ÜNSAL Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Veysi GÜNAL Harran Üniversitesi
Doç. Dr. Vildan DURMAZ Eskişehir Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Yahya YEŞİLYURT Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Yasemin DARANCIK Çukurova Üniversitesi
Doç. Dr. Yasin YILMAZ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Yaşar TÜRKBEN Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Yavuz BAYRAM Trabzon Üniversitesi
Doç. Dr. Yavuz HAYKIR Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Yener BEKTAŞ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Yılmaz GEÇİT Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç. Dr. Yunus Emre KARAKAYA Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Yurdal DİKMENLİ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf Ekrem AKBAŞ Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf GENÇ Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf KEŞ Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf YUDİGÜL Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Yüksel GÖĞEBAKAN İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer DURDU Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer KUŞ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Zait Burak AKTUĞ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Zehra SAK BRODY Yaşar Üniversitesi
Doç. Dr. Zekerya BATUR Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Zeki COŞKUNER Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Zübeyir OVACIK Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Zübeyir TURAN Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Güldane ARAZ AY Anadolu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdi GÜNGÖR Düzce Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdulhalim OFLAZ Iğdır Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir YILDIZ Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdulkerim KARADENİZ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah DURAKOĞLU Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah HACIBEKİROĞLU Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah İNCE Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÖZDAĞ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah SELVİTOPU Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah SÜRÜCÜ Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman KIRTEPE Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Adem BELDAĞ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Adem ÇATAK Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Adem DOĞAN Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Adnan ALKAN Siirt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Adnan Doğan BULDUR Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Adnan OKTAY Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ABAY Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BUĞA Gaziantep Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Burak KAHRAMAN Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet EDİ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Emin SEYHAN Kafkas Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet GEMİ Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KÜTÜK Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Melih GÜNEŞ Balıkesir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet OKTAN Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Selçuk AKDEMİR Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TUNC Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.

Dr. Öğr. Üyesi Ali ÇEKİÇ Gaziantep Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali ÇİFTÇİ Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali Fuat BAYSAL Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali KORKMAZ Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alirıza AĞ Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alkan UĞURLU Akdeniz Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alper GÜRER Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alper TAZEGÜL Kafkas Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alptekin YAVAŞ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alptürk AKÇÖLTEKİN Ardahan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Arif ÇİÇEK Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Arif Olgun KÖZLEME Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Armağan ÖZTÜRK Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aslı YAYAK Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan NAKİBOĞLU Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Atilla KARATAŞ Marmara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayberk Nuri BERKMAN Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aydın ÇİVİLİDAĞ Akdeniz Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayhan KARAKAŞ Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aylin YAMAN KOCADAĞLI İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aynur FEYZİOĞLU Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe BUDAK Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gül ÇIVGIN Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Sibel DEMİRTAŞ Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül GÜNGÖR Nişantaşı Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül KOYUNCU OKCA Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ŞARBAK Hitit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aytaç KADIOĞLU Adıyaman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aytaç ÖZMUTLU Ordu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayten DÜZKANTAR Anadolu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aytürk KELEŞ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aziz BELLİ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniv.
Dr. Öğr. Üyesi B. Okan MİÇOOĞULLARI Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Bade YAMAK Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Banu YAMAN Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Barış ÇİFTÇİ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Barış TOPTAŞ Adıyaman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bayram POLAT Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Behçet ÖZNACAR Yakın Doğu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Behiye AKACAN Lefke Avrupa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bekir GÜNDOĞMUŞ Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Berk Utkan ATBAKAN Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Beste DİNÇER Adnan Menderes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Beyhan PAMUK Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bilgen AYDIN SEVİM Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bilgen KIRAL Adnan Menderes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Burak Hamza ERYİĞİT Marmara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Burcu AKKAYA TELCİ Maltepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Burcu KARAŞAR Amasya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bülent ŞENER Karadeniz Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bülent TURNA Akdeniz Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bünyamin AYÇİÇEĞİ İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Cahit GÜNGÖR Çukurova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Canan HANOĞLU Gazi Osman Paşa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Canan ULUYAĞCI Anadolu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Cemal AKÜZÜM Dicle Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Cenk AKAY Mersin Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Cenk YOLDAŞ Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ceren AKSOY SUGIYAMA Ankara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ceyhun Akın CENGİZ Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Cihad ÖZSÖZ Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Cumaali YAVUZ Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Çağlar PEHLİVAN Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Çetin TAN Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Davut SARITAŞ Nevşehir HBV Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Davut YİĞİTPAŞA Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Demirali Yaşar ERGİN Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Deniz KUNDAKÇI Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Derya KILIÇOĞLU Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Derya KUTLU Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Devrim ERTÜRK Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Didem DENİZ Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Didem KOŞAR Hacettepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Doğan AYDOĞAN Karabük Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Eda ÖZGÜL KATLAV Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Efe DURMUŞ Harran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Egemen ERMİŞ Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Ziya DUMAN Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Elif GÜRSOY Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Elife AKİŞ İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emel SARITAŞ Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emin YÜREKLİ Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emine ŞAHİN Gaziantep Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emrah KOPARAN Amasya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emrullah ÜLGEN Bingöl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Enes BAL Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Enver BAYRAM Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ercan ÇALIŞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ercan YAŞAR Dumlupınar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ercan YÜKSEKYILDIZ Ordu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erdal AYDOĞMUŞ Ardahan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan KÖYCÜ Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erem SARIKOCA Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erhan AYDIN Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erhan TECİM Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erkan AKGÖZ Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erkan DOĞAN Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erol BULUT Ordu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erol KAPLUHAN Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erol YÜKSEL Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ersin DİKER Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Esen ŞAHİN Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Esra G. KAYGISIZ Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Esra N. KILCI İstanbul Arel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Esra Nur TİRYAKİ Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Evindar YEŞİLBAŞ Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Eyyup AKBULUT Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Eyyüb Ensari CİCERALİ Nişantaşı Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Faruk DAYI Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih KAYA Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Mehmet UĞURLU Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN Adıyaman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatma DORE Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Zehra ÇAKICI Atatürk Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ferdi GÜZEL Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ferhunde K. ÖNER Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ferman KONUKMAN Qatar University
Dr. Öğr. Üyesi Fethi NAS Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fevzi KAÇER Bingöl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Feyza DOYRAN Bahçeşehir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah KOCA Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Firdevs KOÇ Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Funda MASDAR KARA Batman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gaye Belkız YETER Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gökçen ŞAHMARAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gökdeniz KALKIN Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ABA Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ILGAZ Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan KILIÇOĞLU Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan OFLUOĞLU Bülent Ecevit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gözde İNAL KIZILTEPE Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülay Ö. AKGÜNDÜZ Bingöl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülbahar ÜÇLER Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülberk BİLECİK İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülda ÇETİNDAĞ SÜME Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülden ÖZTÜRK SERTER Hitit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülşah B.L KARADUMAN İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülşah SARI Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Güner ÇİÇEK Hitit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gürkan DAĞBAŞI Çankırı Karatekin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Güven MENGÜ Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi H. Buluthan ÇETİNTAŞ Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi H. Gülhan O. KARSAK Kırklareli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi H.Kamil BİÇİCİ Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hakan BAĞCI Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hakan YALAP Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Halim DEMİRYÜREK Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Haluk ÖNER Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hamide ULUPINAR İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hamit SALİHOĞLU Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Handan ARSLAN Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Handan DEMİRCİOĞLU Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Handan TUNÇ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hanifi ÜZÜM Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan AKREŞ Batman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan AYDEMİR İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan COŞKUN Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan ERİŞ Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Hüseyin GÜNEŞ Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Hüseyin TAYLAN Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan YAŞAROĞLU Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan YAZICI Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Haşim KAFALI Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hatice D. GÜNDOĞMUŞ Aksaray Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hatice KADIOĞLU ATEŞ İstanbul Sabahattin Zaim Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Hatice V. BAYRAKTAR İstanbul Sabahattin Zaim Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Hıdır ÖNÜR Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hiclal DEMİR Hitit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Huriye ALTUNER Niğde Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hülya ÇEVİRME Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin DEMİR Bartın Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin SERİN İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim CAN Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Etem ZİNDEREN Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Ethem ARIOĞLU Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Sena ARVAS Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim SEZER Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÜLKER Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim YÜCEDAĞ Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İhsan Çağatay ULUS Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İhsan Ömer ATAGENÇ Kırklareli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İlker DERE Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İlkgül KAYA ZENBİLCİ Yozgat Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İlyas YAZAR Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İsa KAYA Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇALIK Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İsmail EGE Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İsmail SANBERK Çukurova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İsmail ŞAHİN Karabük Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İsmail YELPAZE Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Dr. Öğr. Üyesi İsmet EŞMELİ Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İsmet MEYDAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kadir Caner DOĞAN Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kadriye KAYACAN Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kağan KAYA Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kamil ŞAHİN Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kemal DİL Çankırı Karatekin Üniversitesi,
Dr. Öğr. Üyesi Kemal ÖZGEN Dicle Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kenan DEMİR Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Kerem ÇOLAK Trabzon Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kerem ÖZBEY Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kezban PAKSOY Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kıvanç AYCAN Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Koray ÖZŞEKER Karadeniz Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Korhan MAVNACIOĞLU İstanbul Medipol Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Korkut Uluç İŞİSAĞ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Lokman TANRIKULU Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Lütfiye KAYA CİCERALİ Nişantaşı Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi M. Emin TÜRKOĞLU Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi M. Emre KILIÇASLAN Ordu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut AKGÜL Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Sami ÖZTÜRK Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet AKBIYIK Harran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali HAMEDOĞLU Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali ÖZTÜRK Iğdır Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Barış YILMAZ İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi M. Burhanettin COŞKUN Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÇEBİ Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DALKILIÇ Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DENİZ Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Erhan YİĞİTER Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KANAK Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nuri SALUR Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SUSUZ Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Vahit EREN Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet YAVUZ Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet YILDIRIM Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Melike FAİZ Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Meral TİMURTURKAN Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Meryem ALTUN İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Metin BUZDUĞU Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt CEYLAN Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Meyrem DEVECİ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Meyrem TUNA UYSAL Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mim Sertaç TÜMTAŞ Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Mualla YILDIZ Ankara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muammer AK Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet GÖRÜR Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet OKUDAN Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ÖZTABAK Fatih Sultan Mehmet Vakıf Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Muharrem ÖZDEN Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhsin İNCESU Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhsine Eda ARMAĞAN Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat ATEŞLİ Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat AYTAŞ Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat BARTAN Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇAĞLAR Kafkas Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat DEMİREZEN Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Murat KOBYA Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat YILDIZ Aksaray Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Musa DEMİR Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AKSOY Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ARSLAN Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AYDEMİR İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Can KOÇ Mersin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Cüneyt ÖZŞAHİN Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa DEMİRCİ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa DOLMACI Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÜNAY Çukurova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÜNERİGÖK Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa İNCE Karabük Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KABATAŞ Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KAYHAN Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZGENEL İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa SAVCI Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YILDIZ Yozgat Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YÜCEL İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mücahit ASUTAY Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Müge KİRMİKİL Bursa Uludağ Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mümin KÖKTAŞ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mürsel ETHEM Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi N. Çiçek AKÇIL HARMANKAYA İstanbul Esenyurt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nadire KARADEMİR Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Nazife Özge KILIÇ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Necla KAPLAN Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan KOÇ Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nesrin DUMAN Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Neval KARANFİL Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nigar İPEK EĞİLMEZ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nilüfer ALİMEN İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nuray Hilal TUĞAN Başkent Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nurhak Cem DEDEBALİ Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nüket AFAT İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan KIRDÖK Çukurova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan ŞAHİN Erciyes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Oktay ÇOBAN Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Olcay TİRE Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Onur ÖKSÜZ Akdeniz Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Osman SABUNCUOĞLU İstanbul Aydın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ozan BÜYÜKYILMAZ Karabük Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ökkeş Hakan ÇETİN Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer CENGİZ Siirt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer İNCE Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Tuğrul KARA Çukurova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer ZAMBAK Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özgehan ÖZKAN Trabzon Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özgün CAN Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özgür ÇETİNTAŞ Bitlis Eren Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özgür KARATAŞ İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özgür TÜFEKÇİ Karadeniz Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özhan DEMİRKOL Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özkan ERTUĞRUL Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özkan UZ Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özlem BAY GÜLVEREN Başkent Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özlem TUZCU Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Pakize A. SANDIKCIOĞLU Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Pınar BAĞÇELİ KAHRAMAN Bursa Uludağ Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Pınar ILGIN Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Polat S. ALPMAN Yalova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Polat TUNÇER Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Rabia GÖKCEN KAYABAŞI Aksaray Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan BÖLÜK Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan CANSOY Karabük üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan UYKUR Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Reyhan AĞÇAM Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan ÖZTÜRK Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan ŞİMŞEK Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Rumeysa HOŞOĞLU Kapadokya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sabri Haluk ERDEM Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Saffet AKDAĞ Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Salih BATAL Yalova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Salih BİRİNCİ Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sami BASKIN Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sami KALAYCI Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sami KALAYCI Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Savaş Selahattin ATEŞ Anadolu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Seda ÖZSOY Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sedat ÇELİK Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Selahattin POLAT Uşak üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Selçuk AYDEMİR Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Selman ABLAK Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Semra YILMAZ ÇİLDAM Siirt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sena COŞKUN Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serdar BULUT Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serdar SÜNNETÇİOĞLU Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serhat ÇOBAN Çanakkale Onsekiz Mart Üniversite
Dr. Öğr. Üyesi Serhat KOCA Anadolu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serhat KÜÇÜK Hacettepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÖZTÜRK Yalova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sertaç SERDAR Bursa Uludağ Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Servet TİKEN Atatürk Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Sezai BALCI Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sezen TOFUR Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sibel DAL Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sinan TAŞDELEN Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sinan YAZICI Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sultan SÖKMEN Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Süleyman B. YALÇIN Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Süreyya ECE Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Süreyya Yonca SEZER Fırat üniveristesi
Dr. Öğr. Üyesi Şaban KARAYAĞIZ Nuh Naci Yazgan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şaduman YILDIZ Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şahin GÖK Gelişim Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şebnem KOLTAN YILMAZ İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şener ODABAŞOĞLU Maltepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şule GECE ÇELİKKAN Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tacettin Gökhan ÖZÇELİK Nişantaşı Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Talha MURATHAN Ardahan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tamer KAVURAN Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Taner ARABACIOĞLU Adnan Menderes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Taner ARTAN İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tanzer YAKAR Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tarık DEMİR Nişantaşı Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Taşkın KILIÇ Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Temel Alper KARSLI Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Timuçin AKTAN Nuh Naci Yazgan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Timuçin Buğra EDMAN İstanbul Aydın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tolga ENSARİ İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tufan ÇÖTOK Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AKDAL Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba YILMAZ BİNGÖL Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tunahan ERDEM Çukurova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Turhan ÇETİN Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tülay ÇELİK Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKBULUT Erzurum Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Uğur SEVİM Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Umut YILDIRIM Karadeniz Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ümit EKER Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ümit HUNUTLU Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ümit YILDIZ Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ünal BATTAL Eskişehir Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ünal ÖZDEMİR Mersin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Veda BİLİCAN GÖKKAYA Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Vedat ŞAHİN Namık Kemal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Vedat TEZCAN Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Vedat TURĞUT Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Vedi TEMİZKAN Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Volkan KOÇ İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Volkan TATAR İstanbul Arel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Vuslat OĞUZ Mersin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yahya DEMİRKANOĞLU Bitlis Eren Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yakın EKİN Akdeniz Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yakup YÜKSEL Namık Kemal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin MAMUR IŞIKÇI Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin SANAL Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yasin TOPALOĞLU Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yaşar GENEL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz ÇOBANOĞLU Munzur Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yavuz ÖZDEMİR	Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yeliz PEKERŞEN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre KARAKAYA	Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BİLGE	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf İNEL	Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Kemal ÖZTÜRK	Amasya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Sinan ZAVALSIZ	Karabük Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Z. Canan BAYER	Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Z. Nurdan ATALAY	Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zafer BAŞKAYA	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zehra EMİNAĞAOĞLU	Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep DOĞAN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep P. BATMAN	Bursa Uludağ Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ziya POLAT	Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zuhal GİZİR	Mersin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zülfiye KOÇAK	Bitlis Eren Üniversitesi

Dr. Ahmet ÇETİNTAŞ	İnönü Üniversitesi
Dr. Ahmet VURGUN	Marmara Üniversitesi
Dr. Ajda ŞENOL SAKİN	Bursa Uludağ Üniversitesi
Dr. Ali Gürel GÖKSEL	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Alper IŞIN	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Ayşe ÇAMKARA ERGİNER	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Berna ÖZKUT	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Canan OLPAK KOÇ	Adalet Bakanlığı
Dr. Doruk ENGÜR	Bursa Uludağ Üniversitesi
Dr. Fidan FIRAT	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Dr. Fitnat GÜRGİL	Gazi Üniversitesi
Dr. Hikmet ÇİÇEK	Dicle Üniversitesi
Dr. Hulusi EREN	Hacettepe Üniversitesi
Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ	Gazi Üniversitesi
Dr. İnan ERYILMAZ	Türk Silahlı Kuvvetleri
Dr. Kardiyan BOOBEKOVA	Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Dr. Koray ÇAMLICA	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Mehmet Emre ERYÜCEL	Akdeniz Üniversitesi
Dr. Mehmet Tahsin ŞAHİN	Ankara Üniversitesi
Dr. Meltem SARGIN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Necla DURSUN	Selçuk Üniversitesi
Dr. Onur ÖZTÜRK	Asarcık Meydan Aile Sağlığı Merkezi
Dr. Ömer Bilgehan SONSEL	Gazi Üniversitesi
Dr. Özerk YAVUZ	Altınbaş Üniversitesi
Dr. Saliha ÖZELMAS KAHYA	Gazi Üniversitesi
Dr. Şahin GÖKÇEARSLAN	Gazi Üniversitesi
Dr. Tuğba TÜRK	Trakya Üniversitesi
Dr. Zakir ELÇİÇEK	Dicle Üniversitesi
Dr. Zehra TAŞPINAR ŞENER	Yıldız Teknik Üniversitesi
Dr. Zeliha SUBAŞI	Ondokuz Mayıs Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ

Prof. Dr. Abdullah YILMAZ	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet AKÇATAŞ	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Akmatali ALİMBEKOV	Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Osman UYSAL	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Ali TİLBE	Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Birol GÜLNAR	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Can BİLGİLİ	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Coşkun TOPAL	Gümüşhane Üniversitesi
Prof. Dr. Ece KARŞAL	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Elif YÜKSEL OKTAY	Yalova Üniversitesi
Prof. Dr. Erkan PERŞEMBE	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Erol KAYA	Erzincan Üniversitesi
Prof. Dr. Erol ÖZTÜRK	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Fatih AYDIN	Karabük Üniversitesi
Prof. Dr. Günseli ORHAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Hacı Ömer KARPUZ	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Ilgım KILIÇ TAPU	İzmir Demokrasi Üniversitesi
Prof. Dr. İsrafil BABACAN	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali ÖZDEMİR	Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Hanifi AYBOĞA	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNER	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Musa ÇİFTÇİ	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Osman YAZICI	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Sabit DUMAN	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Sena GÜRŞEN OTACIOĞLU	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Sinan ALÇIN	İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof. Dr. Şaban ORTAK	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Talip YILDIRIM	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Yahya Mustafa KESKİN	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Çağatay KILINÇ	Karabük Üniversitesi
Doç. Dr. Ali ÖZTÜRK	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Bahar GÜDEK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Barış TOPTAŞ	Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Burçak KESKİN	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Bülent AKBABA	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Cenk GÜRAY	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Çiğdem APAYDIN	Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Çulpan ZARİPOVA ÇETİN	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Erhan ÖRSELLİ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Erol TURAN	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Evrim URAL	Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
Doç. Dr. Gencer ELKILIÇ	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan ÖLKER	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan TUNÇ	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Gülsüm ÇALIŞIR	Gümüşhane Üniversitesi
Doç. Dr. Hanifi PARLAR	İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim ERDAL	Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim KUNT	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Akif SÖZER	Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Mete KAZAZ	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Onur Alp KAYABAŞI	Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Osman ATEŞ	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Ranetta GAFAROVA	Ardahan Üniversitesi
Doç. Dr. Samettin GÜNDÜZ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Serap ÖZ AYDIN	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Seyfullah YILDIRIM	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. H. Sibel ÖZDEMİR	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga ULUSOY	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Umut KARABULUT	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Utku ALTUNÖZ	Sinop Üniversitesi
Doç. Dr. Yılmaz GEÇİT	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer DURDU	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Zehra SAK BRODY	Yaşar Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Adem BELDAĞ	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Adnan ALKAN	Siirt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali ÇİFTÇİ	Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alptürk AKÇÖLTEKİN	Ardahan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aziz BELLİ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniv.
Dr. Öğr. Üyesi Cenk YOLDAŞ	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Deniz KUNDAKÇI	Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Elif GÜRSOY	Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Elife AKİŞ	İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ersin DİKER	Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Esra G. KAYGISIZ	Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Faruk DAYI	Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fethi NAS	Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülbahar ÜÇLER	Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülşah B. KARADUMAN	İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Güven MENGÜ	Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hakan BAĞCI	Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hatice D.GÜNDOĞMUŞ	Aksaray Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin SERİN	İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İhsan Çağatay ULUS	Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kadriye KAYACAN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kerem ÇOLAK	Trabzon Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kezban PAKSOY	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet AKBIYIK	Harran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi M. Burhanettin COŞKUN	Osmaniye Korkut Ata Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KANAK	Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nuri SALUR	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Meryem ALTUN	İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt CEYLAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ÖZTABAK	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Ü.
Dr. Öğr. Üyesi Murat AYTAŞ	Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat YILDIZ	Aksaray Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AKSOY	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÜNERİGÖK	Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan KOÇ	Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Osman SABUNCUOĞLU	İstanbul Aydın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özkan UZ	Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özlem TUZCU	Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Rabia GÖKCEN KAYABAŞI	Aksaray Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan ÖZTÜRK — Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan ŞİMŞEK — Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sami KALAYCI — Şırnak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Selman ABLAK — Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serhat KOCA — Anadolu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serhat KÜÇÜK — Hacettepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sinan TAŞDELEN — Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tacettin Gökhan ÖZÇELİK — Nişantaşı Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ümit EKER — Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ümit HUNUTLU — Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin MAMUR IŞIKÇI — Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz ÇOBANOĞLU — Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf İNEL — Uşak Üniversitesi

Dr. Alper IŞIN — Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Ayşe ÇAMKARA ERGİNER — Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Canan OLPAK KOÇ — Adalet Bakanlığı
Dr. Fitnat GÜRGİL — Gazi Üniversitesi
Dr. Kardiyan BOOBEKOVA — Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Dr. Meltem SARGIN — Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Şahin GÖKÇEARSLAN — Gazi Üniversitesi
Dr. Zehra TAŞPINAR ŞENER — Yıldız Teknik Üniversitesi

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

SOSYAL ÇALIŞMADA SOSYAL AĞLARIN GÜCÜNÜ KEŞFETMEK: SOSYAL SERMAYE VE SOSYAL DESTEK
EXPLORING THE POWER OF SOCIAL NETWORKS IN SOCIAL WORK: SOCIAL CAPITAL AND SOCIAL SUPPORT
Sümeyye Beyza ABAY ALYÜZ
953-975

SAMANCIOĞLU CAMİİ (İZMİR/MENDERES) HAZİRESİNDEKİ OSMANLI VE ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ MEZAR TAŞLARI
THE GRAVESTONES OF THE OTTOMAN AND EARLY REPUBLICAN PERIOD IN THE MOSQUE OF SAMANCIOĞLU (İZMİR/MENDERES) GRAVEYARD
Türkan ACAR
977-1022

SOĞUK SAVAŞ SONRASI DÖNEMDE ORTAASYA'DA DİNİ RADİKALİZMİN NEDENLERİ ÜZERİNE
THE CAUSES OF RELIGIOUS RADICALISM IN CENTRAL ASIA AFTER COLD WAR
Osman AĞIR
Işıl ARPACI
1023-1044

İSLAMİ FİNANSTA RİSK YÖNETİMİNE İLİŞKİN YENİ ARAYIŞLAR: TÜREV ÜRÜNLERİN KULLANIMI
LOOKING FOR NEW TOOLS AT RISK MANAGEMENT IN ISLAMIC FINANCE: USING OF DERIVATIVES
Suna AKTEN ÇÜRÜK
1045-1055

FUZULÎ'NİN TÜRKÇE DİVANI'NDAKİ ET- (İT-) VE KIL- YARDIMCI FİİLLERİ İLE KURULAN BİRLEŞİK FİİLLER
COMPOUND VERBS USED WITH THE HELPING VERBS ET- (İT), KIL- IN FUZULI'S DIVAN
Füsun ARICI
1057-1075

AHMED RİF'AT EFENDİ'NİN LÜGÂT-I TÂRÎHİYYE VE COĞRÂFİYYE ADLI ESERİNDE ŞÂİR BİYOGRAFİLERİ
POET BIOGRAPHIES AT AHMED RIFAT EFENDI'S DICTIONARY OF HISTORY AND GEOGRAPHY
Mustafa ARSLAN
1077-1103

ALMANYA'DAKİ TÜRKİYE KÖKENLİ ÜÇÜNCÜ KUŞAK GENÇLERİNKİMLİK ALGISI VE DİN (KÖLN ÖRNEĞİ)
THE IDENTITY PERCEPTION OF THE THIRD GENERATION TURKS IN GERMANY AND RELIGION (COLOGNE EXAMPLE)
Ahmet ASLAN
1105-1145

ATATÜRK'ÜN 'SÖYLEV VE DEMEÇLERİ'NDE KULLANDIĞI TÜRKÇENİN SÖZ DİZİMSEL ÖZELLİKLERİ
THE SYNTACTIC FEATURES OF TURKISH USED BY ATATÜRK IN HIS SPEECHES AND STATEMENTS
Ali TAŞTEKİN
1147-1165

ORTAOKUL YEDİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GÖRSEL OKURYAZARLIK BECERİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
AN INVESTIGATION ON VISUAL LITERACY OF SEVENTH CLASSROOM SECONDARY SCHOOL
Yusuf AVCI
Gamze ÇELİK
1167-1189

АДАПТАЦИЯ ШКАЛЫ «СОВЛАДАНИЯ СО СТРЕССОМ» К КЫРГЫЗСКОЙ КУЛЬТУРЕ
STRESTLE BAŞAÇIKMA TUTUMLARI ENVANTERİ ÖLÇEĞİNİN KIRGIZ KÜLTÜRÜNE UYARLANMASI
ADAPTATION OF COPING WITH STRESS SCALE INTO KYRGYZ CULTURE
Selahattin AVŞAROĞLU
Asem İDAYEVA
1191-1209

ŞİİR ÇEVİRİSİ SORUNLARI BAĞLAMINDA BİR ÖRNEK İNCELEMESİ: RİMBAUD'NUN "SENSATİON" ADLI ŞİİRİNİN ÇEVİRİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
A CASE STUDY IN THE CONTEXT OF POETRY TRANSLATION PROBLEMS: EVALUATION OF TRANSLATIONS OF RIMBAUD'S "SENSATION"
Hülya BAYRAK AKYILDIZ
1211-1224

HOŞAP ÇAYI HAVZASI'NIN SU POTANSİYELİ VE BU POTANSİYELİN DEĞERLENDİRİLMESİNE YÖNELİK ÖNERİLER
WATER POTENTIAL OF HOŞAP RIVER BASIN AND RECOMMENDATIONS FOR THE EVALUATION OF THIS POTENTIAL
Mehmet BOZKOYUN
Necmettin ELMASTAŞ
1225-1252

ORTAK BİLGİ YAPILANDIRMA MODELİ DESTEKLİ FEN ÖĞRETİMİNİN YEDİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ
THE EFFECT OF COMMON KNOWLEDGE CONSTRUCTION MODEL SUPPORTED SCIENCE TEACHING ON SEVENTH GRADER STUDENTS' ACADEMIC ACHIEVEMENT
Belkız CAYMAZ
Abdullah AYDIN
1253-1274

KERBELA MERSİYELERİNDE HZ. MUHAMMED
PROPHET MOHAMMED IN THE KERBALA ELEGIES
Mehmet Burak ÇAKIN
1275-1300

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YER TEMELLİ EĞİTİM YAKLAŞIMINA DAYALI PROJE ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
EVALUATION OF 7TH GRADE STUDENTS' PROJECT TASK BASED ON PLACE BASED EDUCATION
Yavuz AKBAŞ
Safiye ÇAKMAK
1301-1324

IDEOLOGY AND PARTISANSHIP IN AMERICAN POLITICS: A CRITICAL REVIEW
AMERİKAN SİYASETİNDE İDEOLOJİ VE PARTİZANLIK: ELEŞTİREL BİR DEĞERLENDİRME
Reha Atakan ÇETİN
Sefa ÇETİN
1325-1335

VIRGINIA WOOLF'TAN SEVGİ SOYSAL'A EDEBİYATTA MO-DERNİZM: DALGALAR İLE YÜRÜMEK ROMANLARI ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME
MODERNISM IN LITERATURE: FROM WOOLF TO SOYSAL A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE WAVES AND YÜRÜMEK
Rahime ÇOKAY NEBİOĞLU
1337-1353

EURİPİDES'İN "HELENE" VE SELAHATTİN BATU'NUN "GÜZEL HELENA" ESERLERİNDE KADIN İMGESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
COMPARISON OF FEMALE IMAGE IN EURIPIDES' "HELENE" AND SELAHATTIN BATU'S "GÜZEL HELENA"
Ülfet DAĞ
1355-1370

AVRUPA'DA GÖÇ, YOKSULLUK, DIŞLANMA VE İSLÂMÎ FEMİNİZM
MIGRATION, POVERTY & ISLAMIC FEMINISM IN EUROPE
Şirin DİLLİ
Laura NAVARRO GARCIA
1371-1390

MATEMATİK BECERİLERİNDE YETERSİZLİK GÖRÜLEN İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİNDEKİ EĞİTSEL TANILAMA SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ
THE INVESTIGATION OF EDUCATIONAL IDENTIFICATION PROCESSES IN THE COUNSELING AND RESEARCH CENTER OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS WITH INADEQUATE MATH SKILLS
Zeynep DOĞAN
Atilla TÜRKKAL
1391-1410

TÜRKİYE'DE DÂHİLDE İŞLEME REJİMİ'NİN DIŞ TİCARET DENGESİ ÜZERİNE ETKİLERİ (1996-2017)
THE EFFECTS OF INWARD PROCESSING REGIME ON FOREIGN TRADE BALANCE IN TURKEY (1996-2017)
Begüm ERDİL ŞAHİN
Ümit Engin TEKİN
1411-1423

LACAN'DA ÖZNENİN KURULUMU VE ÖTEKİNİN İNŞASI: PSİKANALİZ VE ORYANTALİZM
FORMATION OF THE SUBJECT AND THE BUILDING OF THE OTHER IN LACAN: PSYCHOANALYSIS AND ORIENTALISM
Ümmet ERKAN
1425-1440

BİR KAMU POLİTİKASI ANALİZİ: TÜRKİYE'DE ÇOCUKLARA YÖNELİK KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ POLİTİKALAR
A PUBLIC POLICY ANALYSIS: THE PROTECTIVE AND PREVENTIVE POLICIES TOWARD CHILDREN IN TURKEY
Seyida ERKEK
1441-1458

12 YAŞ ALTI ÇOCUK SAHİBİ AİLELERİN DIŞARIDA YEME ALIŞKANLIKLARI: KKTC ÖRNEĞİ
DINING OUT HABITS OF FAMILIES WITH CHILDREN UNDER THE AGE OF 12: THE EXAMPLE OF TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS
Müjdat ERTÜRK
1459-1480

OSMANLININ SON SULTANI VI. MEHMET VAHİDEDDİN İSTANBUL'DAN AYRILIŞINA TEPKİLER
FROM ISTANBUL TO SAN REMO THE LAST OTTOMAN SULTAN VAHİDEDDİN
Hacer GÖL
1481-1498

PSİKOLOJİK PERFORMANS STRATEJİLERİ UYGULAMALARININ BAZI BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
THE INVESTIGATION OF PSYCHOLOGICAL PERFORMANCE STRATEGIES APPLICATIONS ACCORDING TO SOME INDEPENDENT VARIABLES
Burcu GÜVENDİ
Mehmet GÜÇLÜ
Ayşe TÜRKSOY IŞIM
1499-1512

CONSTRUCTING FREE WOMEN'S VOICES IN THE NOVELS WRITTEN BY FEMALE AUTHORS IN MODERN TURKISH LITERATURE
MODERN TÜRK EDEBİYATI'NDA KADIN YAZARLARIN ROMANLARINDA ÖZGÜR KADIN SESLERİNİN İNŞASI
Zehra GÜVEN KILIÇARSLAN
1513-1528

Turkish Studies
Volume 14 Issue 3, 2019

MİCHAL CZAJKOWSKİ'NİN TÜRKİYE ANEKDOTLARI ESERİNDE TÜRK İMGESİ
THE IMAGE OF TURKS IN TURKISH ANECDOTES BY MICHAL CZAJKOWSKI
İlsever RAMİ
1529-1539

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİNDE BİRLEŞİK ZAMANLI FİİLLERİN ÖĞRETİMİ
TEACHING OF CONJUGATE-TIME VERBS AND DESIGNING ACTIVITIES FOR TEACHING IN SCOPE OF TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE
Mehmet KARA
Cihat Burak KORKMAZ
1541-1574

ZİYA GÖKALP'İN ÇAĞDAŞLIK VE LAİKLİĞİ TEMELLENDİRME ÇABASI VE İSLAM
ZİYA GÖKALP'S ATTEMPT OF GROUNDING MODERNITY AND SECULARITY, AND ISLAM
Murat KOBYA
1575-1587

NEŞET ERTAŞ TÜRKÜLERİNİN CÜMLE YAPISI AÇISINDAN İNCELENMESİ
EXAMINATION OF NEŞET ERTAŞ TURKUS IN TERMS OF SENTENCE STRUCTURE
Semih KÖS
Zeliha GADDAR
1589-1607

FORENSIC ACCOUNTING IN FINANCIAL FRAUD CONTROL IN DIGITAL ENVIRONMENT: A RESEARCH ON INDEPENDENT AUDITORS
DİJİTAL ORTAMDAKİ FİNANSAL HİLE KONTROLÜNDE ADLİ MUHASEBE: BAĞIMSIZ DENETÇİLER ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA
Tolga ULUSOY
Niyazi KURNAZ
İbrahim KÖKSAL
1609-1627

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL OKURYAZARLIK KAVRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
THE VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ON THE CONCEPT OF DIGITAL LITERACY
Esma KURU
1629-1648

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKADEMİK AKRAN DESTEKLERİNİN DİĞER ÖĞRETMEN ADAYLARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI (SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)
COMPARISON OF THE ACADEMIC SUPPORT PERCEPTIONS OF THE PHYSICAL EDUCATION AND SPORT TEACHER CANDIDATES WITH OTHER TEACHER CANDIDATES
Fatih ÖZGÜL
1649-1659

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜLTECİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK DÜŞÜNCELERİNİN VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ
SECONDARY SCHOOL STUDENTS' OPINIONS AND ATTITUDES ON REFUGEE STUDENTS
Tevfik PALAZ
Osman ÇEPNİ
Bahadır KILCAN
1661-1684

TÜRKİYE'NİN AZERBAYCAN ÜZERİNDEKİ YUMUŞAK GÜCÜNDE KÜLTÜR FAKTÖRÜ
THE CULTURAL FACTOR IN THE TURKEY'S SOFT POWER IN AZERBAIJAN
Kadir SANCAK
1685-1696

ARDEŞEN YÖRESİ HALK MÜZİĞİNDE DESTAN TÜRÜ
EPIC TYPES IN FOLK MUSIC OF ARDEŞEN REGION
Erkan SARAL
Burçin UÇANER ÇİFDALÖZ
1697-1711

WARWICK-EDINBURGH MENTAL İYİ OLUŞ ÖLÇEĞİ: ÖĞRETMENLER İÇİN TÜRKÇE FORMUNUN GEÇERLİK ve GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI
WARWICK-EDINBURGH MENTAL WELL-BEING SCALE: A VALIDITY and RELIABILITY STUDY of TURKISH FORM for TEACHERS
Ahmet ŞAHİN
Ramazan GÖK
Ali SABANCI
1713-1730

ANALİTİK MÜZİK DİNLEME ETKİNLİKLERİNİN MÜZİKAL BİLGİ, ALGI VE PERFORMANS BAŞARISINA ETKİSİ
THE EFFECT OF ANALYTICAL MUSIC LISTENING ACTIVITIES ON MUSICAL KNOWLEDGE, PERCEPTION AND PERFORMANCE ACHIEVEMENT LEVELS
Cansel ŞENOĞLU ÖZDEMİR
Ajda Aylin CAN
1731-1754

ULUSLARARASI İÇ DENETİM STANDARTLARI KAPSAMINDA İÇ DENETİMDE ÖLÇEK ÖNERİSİ: NİTELİK VE PERFORMANS STANDARTLARI ÖLÇEKLERİ
PROPOSAL OF SCALE IN INTERNAL AUDIT WITHIN THE SCOPE OF INTERNATIONAL INTERNAL AUDIT STANDARDS: SCALES OF ATTRIBUTE AND PERFORMANCE STANDARDS
Kezban ŞİMŞEK
Başak ATAMAN
1755-1774

ÖĞRETMENLERİN İŞ DEĞERLERİ İLE YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHERS ' WORK VALUES AND LIFE LONG LEARNING TENDENCIES
Esra TANATAR
Yusuf ALPAYDIN
1775-1790

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN SİYASAL SÜRECE VE SEÇMEN DAVRANIŞLARINA ETKİSİ
THE EFFECT OF TECHNOLOGICAL DEVELOPMENTS ON POLITICAL PERIOD AND VOTER'S BEHAVIORS
Esra TANATAR
Yusuf ALPAYDIN
1791-1804

ÖĞRETMEN ADAYLARI TARAFINDAN YAZILAN RESİMLİ KİTAPLARIN ANLAMA, ANLATMA VE TEPKİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİÇİMLENDİRİCİ DENEME ARAŞTIRMASI
THE EFFECTIVENESS OF SELF-PUBLISHED PICTUREBOOKS CREATED BY PRE-SERVICE TEACHERS ON COMPREHENSION, RETELLING, AND RESPONSES: A FORMATIVE EXPERIMENT
Mustafa ULUSOY
1805-1821

KISKANÇLIĞIN SİNEMADA ESTETİK VAROLUŞU: ZEKİ DEMİRKUBUZ SİNEMASINDA KISKANÇLIK
THE AESTHETIC EXISTENCE OF JEALOUSY IN CINEMA: JEALOUSY IN THE CINEMA OF ZEKI DEMIRKUBUZ
Selçuk ULUTAŞ
1823-1845

PAUL RAND VE GRAFİK DİLİ
PAUL RAND AND HIS GRAPHIC LANGUAGE
Gonca UNCU
1847-1865

A SYNTACTICAL STUDY ON TURKISH ANTI-PROVERBS
TÜRK ANTİ-ATASÖZLERİ ÜZERİNE SENTAKTİK BİR İNCELEME
Öznur USTA TUZCU
1867-1880

SEYF-İ FERGÂNÎ VE GAZELLERİNDE AŞK, ÂŞIK, MAŞUK
SEYF-İ FERGÂNÎ AND LOVE, LOVER, BELOVED in HIS GAZELLES
Hakan YAMAN
1881-1895

OSMANLI DEVLETİ'NDE MİLADİ ESASLI TAKVİM; TAKVİM-İ GARBÎ'NİN KABULÜ İLE İLGİLİ MECLİS GÖRÜŞMELERİ
GREGORIAN-BASED CALENDAR IN OTTOMAN EMPIRE AND THE ASSEMBLY MEETİNGS ON THE ACCEPTANCE OF TAKVİM-Î GARBÎ
Sibel YAZICI
Ahmet YARAMIŞ
1897-1915

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO DERSİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ METAFORİK ANALİZİ
METAPHORICAL ANALYSIS OF PROSPECTIVE FINE ARTS HIGHSCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS THE PIANO LESSON
Tarkan YAZICI
1917-1927

ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ (ÖSYM) WEB SİTESİ'NİN KULLANILABİLİRLİĞİ HAKKINDA BİR DURUM ÇALIŞMASI
USABILITY OF ÖSYM 'S WEB SITE: A CASE STUDY
Erhan ŞENGEL
Ebru TOKLU
1929-1943

Turkish Studies
Volume 14 Issue 3, 2019, p. 1731-1754
DOI: 10.29228/TurkishStudies.22628
ISSN: 1308-2140
Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY
EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 10.01.2019 ***Accepted/Kabul:*** 10.06.2019

Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (25.02.2019)- Referee 2 (13.03.2019)- Referee 3 (25.03.2019)- Referee 4 (23.03.2019)

This article was checked by iThenticate.

ANALİTİK MÜZİK DİNLEME ETKİNLİKLERİNİN MÜZİKAL BİLGİ, ALGI VE PERFORMANS BAŞARISINA ETKİSİ*

Cansel ŞENOĞLU ÖZDEMİR - Ajda Aylin CAN***

ÖZ

Bu araştırmada, öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanan analitik müzik dinleme etkinliklerinin öğrencilerin bilgi, müzikal algı ve performans başarı düzeylerine etkisi olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın uygulama süreci 10 haftadır. Araştırma, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen modeline göre tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu (N=20), Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz yarıyıl döneminde, bireysel çalgıları yaylı (10), piyano (8) ve gitar (2) olan toplam 20, 4. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin denklikleri incelenerek, yansız atama yöntemiyle deney (N=10) ve kontrol (N=10) grupları oluşturulmuştur. Hazırlanan analitik müzik dinleme etkinlikleri deney grubuna uygulanmış, bu süreçte kontrol grubu ile herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla; Müzik Eğitimi Genel Alan Bilgisini Ölçmeye Yönelik Başarı Testi, Müzikal Algılama Ölçeği ve Performans Gözlem Formu kullanılmıştır. Gruplardan elde edilen verilerin çözümlenmesinde Wilcoxon Testi kullanılmıştır. Ayrıca grupların deney öncesi ve deney sonrası seviyelerini belirlemek amacı ile öntest ve sontestler üzerinde Mann Whitney U Testi kullanılarak tek yönlü sınama gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre analitik müzik dinleme etkinliklerinin deney grubu öğrencilerinin bilgi ve müzikal algılama düzeylerine olumlu etkisi olduğu görülmüştür. Analitik müzik dinleme etkinlikleri kapsamında, yeni ve mevcut

* Bu çalışma, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde, danışmanlığını Dr. Öğr. Üyesi A. Aylin CAN'ın ve yazarlığını Cansel ŞENOĞLU ÖZDEMİR'in yaptığı "Analitik Müzik Dinleme Etkinliklerinin Müzikal Bilgi, Algı ve Performans Başarısına Etkisi" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

* Doktora Öğr., Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, E-posta: canselsenoglu@gmail.com

** Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü, E-posta: canaaylin@gmail.com

bilgilerin eşliğinde dinleme analizleri gerçekleştirilmiş, çalgılarına yönelik uygulamalı bir çalışma yapılmamış, etkinliklerin çalgı performansına dolaylı etkisi araştırılmıştır. Araştırmanın eser ve etüt performans gözlem formu verilerine göre analitik müzik dinleme etkinliklerinin öğrencilerin performans başarı düzeylerinde anlamlı bir fark yaratmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müzikal Algı, Analitik Dinleme, Dinleme Becerisi, Dinleme Eğitimi.

THE EFFECT OF ANALYTICAL MUSIC LISTENING ACTIVITIES ON MUSICAL KNOWLEDGE, PERCEPTION AND PERFORMANCE ACHIEVEMENT LEVELS

ABSTRACT

In this study, whether analytical music listening that are prepared to improve the listening skills of students has an impact on knowledge, musical perception and performance achievement levels of students intended to be identified. Application process of research was10 weeks. Research was prepared according to pretest-posttest with control group experimental design. The study group of research (N=20) was consist of 4th grade students whose individual instruments were spring (10), piano (8) ve guitar (2) from Marmara University Atatürk Faculty of Education Department of Fine Arts 2017-2018 education period fall term. Examining students' equivalence, experimental (N=10) and control (N=10) groups were formed by using random method. Analytical music listening activities that prepared were applied to experimental group, and no studies were applied to control group in this process. In order to collect data in research, three measuring tools as Achievement Test Intended to Measure Music Education General Area Knowledge, and Performance Observation Form were used. In analysis of data from groups, Wilcoxon Test was used on relevant group. Also in order to determine levels of groups before and after experiment, one sided test is realized by using Mann Whitney U Test on pretest-posttests. According to the research results, analytical music listening activities have a positive impact on experimental group students' knowledge and musical perception levels. Within the context of analytical music listening activities, listening activities were performed to the accompaniment of new and available informations, any practical study oriented on their instrument was not done, activities' indirect effect on their instrumental performance was examined. According to the results of work and study performance observation form, analytical music listening activities do not have a significant difference on students' performance achievement levels.

STRUCTURED ABSTRACT

1. Introduction

Music, that sometimes creating background for emotions, sometimes directing emotions in the usual flow of daily life, is an art

that can have an impact on person voluntary or involuntary by its rhythm, melody, words if exist, harmony, tissue, form and colour. Music is created by composer, composer's narration is expressed by performer in most ideal way. Piece of music is presented to the listener at the end of process made of composing and interpreting, searching and researches, trials and difficulties. Say (2006) states that the three basic components that provides music's existence are composer, performer and listener. He highlights the commitment between composer, performer and listener by pointing that the absence of any of them is affecting the other (Birkan, 2006, Audience's Book Presentation Letter).

Hindemith (2014) states his opinions about listener's approach during music listening process as such; music, in whatever timbral or structural qualities equipped with, remains as a nonsense rumble unless meets a receptive mind. But, being heard is not enough. If these sounds are going to transform into a real musical experience from acoustic perception level, the mind that will receive this successfully also should be active in a certain way (p.25). According to Şenoğlu Özdemir and Can (2019), it can be thinked that "an active mind is what the receivers' mind is open, unprejudiced and active/running towards the work of art". Kinslow (1995) stated that musical perception and music listening are taking place interrelated, and music listening is a complicated activity process consist of different actions such as analyzing, thinking, evaluating and feeling (p.15). Wthin this complex activites, analytical listening can be explained as a conscious, systematic process in which listener takes place actively by analyzing the music with its elements, formal, musical, historical knowledge and periodical characteristics. Music, on the contrary of passive listening or daily listening, is not on the background, in other words on phonetically, but on the focal spot. Thus it is expected that people should perceive, evaluate and understand the music they listen or perform. Upon the common language constituted by understanding conceptual descriptions, listening continues by focusing on guideline like listened or performed work's era, composer, the story that gave rise to work, musical dimensions (tissue, harmony, shape, tone, expression, colour, dynamic); describing and distinguishing. Thus listening skill improvement of listener and development of musical perception by learning new information and supporting available information are aimed. In case of actualization of these objectives, it is thought that this will bring improvement of being a better listener, teacher and musician.

A person experiences many stimulus in daily life, but can not respond each of them. Instead of this, firstly perceives and responds to stimulus that has already been or can be described in mind, that can be expressed. This is not different in music. While listening music a person perceives stimulus that can be described or expressed. During listening, firstly hearing the instruments or musical elements that have already been described in our minds can be an example. It can be said that the more knowledge is possessed, the more active participation to the music occurs. Kalender (2001) expressed that by providing information about historical and musical elements, the listener can easily perceive and understand the music. "Being informed in tone colours and technical characteristics of instruments, style knowledge, esthetics, musical history makes listener to listen to music comprehendingly" (p.151).

It is important to point out that to gain all these achievements, significance and impact of education plays a big role. According to Özdemir (2014, p.1), musical education is a multidimensional discipline based upon interrelated basic terms such as listening, examining, vocalising, interpretating and creating music. According to Sims (1990, p.38), "when learning, experiencing and developing music, listening it decently is the first basic factor, and educating careful music listeners is one of the most important objects in musical education".

Listening ability improvement can be gained either through personal effort or with an advisor within a programme systematically during a long period of time. The education's advisor is the teacher, the guide is the programme. In musical education, building listening skills on students systematically and in equal standards can be happened only if activities about these skills' developments play a part. If we look from the viewpoint of professional musical education, in undergraduate program of department of music education, listening activities are not given enough and balanced place. Kalyoncu (2004) examined undergraduate program of department of music education. At the end of her study, she stated that " analytical courses that can provide *music listening* and *thinking on music* are not taking part independently" and made a suggestion that "analytical courses that would provide an opportunity on *music listening* and *thinking on music* should be added to the programme" (p.7). Özbek (2003) studied the applications and sources used in universities within Musical Theory and Auditory Class. At the end of this study in which applications about "expositional music listening and work analysis" were also used, it was seen that applications about music listening are taking little or no place in Musical Theory and Auditory Class. In addition, the importance of providing common standards between institutions was underlined, and suggested a programme that contains a unit of "expositional music listening and work analysis" to YÖK.

As a result, the importance of listening skills in the progress of educating a music teacher is clear. This area is needed according to the commited research results. Signifying that listening skills will be improved through listening the music analytically, it is considered necessary to create learning environment that contains all analytical listening extents.

2. Method

In this research, an experimental method has been used in order to evaluate whether analytical music listening activities have an impact on students' cognitive, affective and psychomotor success levels. Research was prepared according to pretest-posttest with control group experimental design model. The study group of research (N=20) was consist of 4th grade students whose individual instruments were spring (10), piano (8) ve guitar (2) from Marmara University Atatürk Faculty of Education Department of Fine Arts 2017-2018 education period fall term. In the process of forming experimental and control groups, students' cognitive, affective and psyhomotor success levels were evaluated through using achievement test intended to measure music education general area knowledge, musical perception measurement and performance observation form. After evaluating the obtained

results, experimental (N=10) and control (N=10) groups were formed. Within the context of research, the procedure containing analytical music listening activities were applied to experimental group, and no studies were applied to control group. It was analyzed whether there was a statistical significant difference between experimental and control groups by using posttest.

3. Results

In line with the first hypothesis of research, according to the achievement test results, there is a significant different between experimental and control groups' total scores of achievement test on behalf of experimental group. According to this result, it is seen that the studies that contains analytical music listening activities which were prepared through the period and works that were determined are effective in obtaining cognitive goals. According to the experimental and control groups' total scores of musical perception measurement related to the second hypothesis of research, there is a significant difference on behalf of experimental group. According to this result, activities that contain analytical music listening are effective in obtaining affective goals. According to the results that were taken from the research's third and fourth hypothesis, analytical music listening activities do not effect in obtaining pscyhomotor goals.

4. Discussion and conclusion

In this research in which listening is taken as qualitative, knowing what you are listening, wondering, searching, producing ideas and having an exchange of ideas are building stones of study. Accordingly it was paid attention to exchange of ideas and use of names on period, composer and work while doing activities on listened works and different comments within the analytical music listening activities.

Already having a certain degree of knowledge of the 4th grade students of experimental group is a usual advantage in the education programme planned to specific objectives. During the process of study and application it was seen that students had some knowledge theoretically. When questions about these information were asked, it was seen that they sometimes gave the right answers, but failed to applicate terms in listened music or recognize its composer. In the same way, in listening activities it was seen that they knew the issue but had difficulty in expressing and using terminology.

Perception realization happens when receiver is active. Accordingly “attention” is the most important stage. Reserving time for listening prepare the ground to develop attention. During listening, it can be said that attention to music/musical elements and making attention's sustainability is very important in development of listening ability. In their research, Şenoğlu Özdemir and Can (2019) stated that %50,9 of students spare time for listening music, %50 of students concentrate themselves only in the music they are listening, and %33,2 of students are often planning the music they will listen before listening. “Sparing a special time for listening music, planning what to listen show a preliminary preparation and the person's readiness to listen music, concentrating on the listened music only is one of the basic steps of active listening” (Şenoğlu Özdemir ve Can, 2019). There are lots of researches about the attention's intention and influence on

listening music. Many of these researches are about to determine to what musicians and non musician listener groups put their attentions during listening music (Madsen & Geringer, 1990; Rentz, 1992; Geringer & Madsen, 1995/1996). In Madsen and Geringer (1990)'s research, it was seen that musician participants put their attention on melody, rhythm and dynamics; non musician participants put their attention firstly on dynamics and melody.

But that and related researches are different from this research at this point by making descriptive method. This research is about how to make existing situation better. According to this, in the prepared analytical music listening activities, instead of waiting to come into attention by itself and to improve, the focus of attention directed to the related element by showing participants what to attend. Activities that are related to playing instrument in the analytical music listening activities applied in research were materialized by making participants listen the work from different performers, compare between them and also making them listen the same works from interpretations by different instruments. All studies were aimed at affective field's improvement, and were made with exchange of ideas about instrument knowledge, technical details and interpretation. There was not any activity about students' playing ability directly with their instruments. At the seventh week of research, the students were offered to bring their instruments and play the work they are comfortable with, but nobody responded positive except one. Idea exchange provided with the student played her instrument about the shape, period and interpretaion of the work she played.

Keywords: Music Education, Musical Perception, Analytical Listening, Listening Skills, Listening Education.

1. Giriş

Hayatın olağan akışı içinde günlük yaşama eşlik ederek zaman zaman duygulara fon oluşturan, zaman zaman duygulara yön veren müzik; ritmiyle, ezgisiyle, varsa sözleriyle, armonisiyle, dokusuyla, formuyla ve nüanslarıyla kişiye istemli ya da istemsiz etki edebilen bir sanattır. Müzik besteci tarafından yaratılır, bestecinin anlatısı yorumcu tarafından en ideal şekilde ifade edilir. Eser; besteleme ve yorumlama, arayış ve araştırmalarla, denemeler ve güçlüklerle iç içe olan bir sürecin sonunda dinleyiciye sunulur. Say (2006) müziğin varlığını sağlayan üç temel unsurun besteci, seslendirici ve dinleyici olduğunu belirtmiştir. Birinin eksikliğinden diğerinin de etkilendiğini ifade ederek besteci, seslendirici ve dinleyici arasındaki bağlılığı vurgulamıştır (Birkan, 2006, Dinleyicinin Kitabı, Ahmet Say'ın tanıtım yazısı).

Copland (1939/2006) bir müzik eserinin kaderinin, temelde besteci ve yorumcunun elinde olduğunu, dinleyicinin becerisi ve tutumunun da bu kaderi belirlemede etkisi olduğunu ifade ederek dinleme becerisi gelişiminin önemine değinmiştir. Dinleyicinin beceri ve tutumunun, besteciyi ve icracıyı kabul ya da ret ettiğini belirten dinleyici hissi ile sonuçlanacağını belirtmiş ve dinleyicinin sahip olduğu güce vurgu yapmıştır (s.16). Bu noktada dinleme eyleminin niteliği dikkat çekmektedir.

Sık ve çok çeşitli müzik dinleme müzik dağarcığı ve müzik kültürü gelişimi için önemli iken müziğin nasıl dinlendiği, dinleme sürecinin ne şekilde değerlendirildiği dinleme becerisi açısından ele alınabilir. "Elbette 'doğru' ya da 'tek doğru' denilebilecek bir dinleme türünden ve her bir dinleme türünün birbirinden bağımsız olmasından bahsetmek mümkün değildir. Dinleme türlerinin her biri

birbiriyle ilişkili, birbirine bağlı ve bağımlıdır. Ancak dinleme yaklaşımını temelde ve genel anlamda 'aktif' ve 'pasif' olarak ele almak mümkündür" (Şenoğlu Özdemir ve Can, 2019).

Hindemith (2014) müzik dinleme sürecinde dinleyicinin yaklaşımına yönelik görüşlerini şöyle belirtmiştir; müzik hangi tınısal ve yapısal niteliklerle donanmış olursa olsun, alımlayıcı bir zihinle karşılaşmadıkça anlamsız gürültü olarak kalır. Ancak, yalnızca duyulmuş olması yetmez. Duyulan o sesler salt akustik algı düzeyinden kurtulup gerçek birer müziksel deneyime dönüşecekse eğer, bunu başaracak olan alımlayıcı zihin de belli bir şekilde etkin olmalıdır (s.25). Şenoğlu Özdemir ve Can (2019)'a göre, "zihnin etkin olması, alıcının zihninin sanat ürününe karşı açık, yargısız ve aktif/çalışır olması" olarak düşünülebilir. Kinslow (1995), müziksel algılama ve müzik dinlemenin birbiriyle ilişkili gerçekleştiğini, müzik dinlemenin analiz etme, düşünme, değerlendirme ve hissetme gibi farklı eylemleri de içeren karmaşık bir aktivite süreci olduğunu belirtmiştir (s.15). Bu karmaşık aktivite kapsamında analitik dinleme, dinleyicinin dinleme eyleminde aktif olarak yer aldığı bilinçli, sistemli bir şekilde gerçekleştirilen, dinlenilen müziğin öğeleriyle, biçimsel, müzikal, tarihsel bilgi ve dönemsel özellikleriyle analiz edilerek ele alındığı bir süreç olarak tanımlanabilir. Pasif dinleme veya günlük dinlemenin tersine müzik arka planda, diğer bir deyişle fonda değil odak noktadadır. Bu sayede kişilerin dinledikleri veya icra ettikleri müziği algılamaları, değerlendirmeleri ve anlamaları beklenir. Kavramsal tanımların anlaşılmasıyla kurulan ortak dil üzerine dinlenilen veya icra edilen eserin dönemi, bestecisi, biliniyorsa ya da var ise eserin oluşmasına sebep olan hikaye gibi genel bilgilerle, müzikal boyutlara *(doku, armoni, form, ton, ifade, nüans, dinamik)* odaklanarak, tanımlayarak ve ayırt ederek dinleme devam eder, bu sayede dinleyicide dinleme becerisinin ve, yeni bilgilerin öğrenilmesi, mevcut bilgilerin pekişmesi ile müzikal algının gelişimi amaçlanır. Bu amaçların gerçekleşmesi durumunda daha iyi birer dinleyici, öğretmen ve müzisyen olmanın da beraberinde gelişeceği düşünülür.

İnsan günlük hayatta pek çok uyarana maruz kalır, ancak her birine karşılık veremez. Bunun yerine öncelikle zihninde tanımlı ya da tanımlayabileceği, fikir yürütebileceği uyaranları algılar ve tepki verir. Müzikte de durum farklı değildir. Kişi müzik dinlerken öncelikle tanımlayabildiği, fikir yürütebildiği uyaranları algılar. Müzik dinlerken öncelikle, zihnimizde tanımlı çalgıları ya da müzikal öğeleri duymamız, ayırt etmemiz bu duruma örnek gösterilebilir. Ne kadar çok bilgiye sahip olunursa, müziğe aktif katılımın da beraberinde artacağı söylenebilir. Kalender (2001), tarihi ve müzikal öğelere ilişkin bilgilerin sağlanması ile dinlenilen müziğin dinleyici tarafından kolaylıkla algılanacağını ve anlaşılacağını ifade etmiştir. "Dinleyenin müzik aletlerinin ses renkleri ve teknik özellikleri, stil bilgisi, estetik, müzik tarihi konularında bilgi edinmesi, müziği anlayarak dinlemesini sağlayabilir" (s.151).

Bu noktada bahsedilen tüm kazanımların gerçekleşmesinde, eğitimin önemi ve etkisinin büyük olduğunu ifade etmek önemlidir. Özdemir (2014, s.1)'e göre müzik eğitimi; müziği dinleme, inceleme, seslendirme, yorumlama ve yaratma gibi birbirleriyle ilişkili temel kavramlara dayalı çok boyutlu bir disiplindir. Sims (1990, s.38)'e göre, "müziği öğrenirken, deneyimlerken ve geliştirirken müziği iyi dinleyebilmek en temel unsurdur ve dikkatli müzik dinleyicileri yetiştirebilmek müzik eğitiminin önemli hedeflerinden biridir".

Dinleme becerisinin gelişimi uzun bir zaman diliminde, kişisel çabalarla kendiliğinden olabileceği gibi program dahilinde yol göstericiyle birlikte sistemli bir şekilde de kazanılabilir. Eğitimin yol göstericisi öğretmen, rehber ise programdır. Müzik eğitiminde öğrencilere dinleme becerilerinin sistemli ve eşit standartlarda kazandırılabilmesi, öncelikle bu becerilerin gelişimine yönelik etkinliklerin bir program kapsamında yer almasıyla mümkün olacaktır. Mesleki müzik eğitimi açısından bakılarak müzik öğretmenliği lisans programı ders içerikleri incelendiğinde dinleme etkinliklerine yeterli ve dengeli biçimde yer verilmediği görülmektedir. Kalyoncu (2004), müzik öğretmenliği lisans programını incelemiş, yaptığı çalışma sonucunda, "*müzik dinleme* ve *müzik üzerinde düşünme* imkânı sağlayacak analitik yaklaşımlı derslerin bağımsız olarak yer almadığını" (s.5) belirtmiş ve bu eksikliğe yönelik "programa, *müzik dinleme* ve *müzik üzerinde düşünme* imkanı

sağlayacak analitik yaklaşımlı derslerin de eklenmesi gerekir" (s.7) önerisinde bulunmuştur. Özbek (2003), üniversitelerde Müzik Teorisi ve İşitme Dersi kapsamında yapılan uygulamaları ve kullanılan kaynakları araştırmıştır. "Açıklamalı müzik dinleme ve eser çözümleme" etkinliklerine yönelik uygulamaların da yer aldığı araştırma sonucunda, müzik dinleme uygulamalarına Müzik Teorisi ve İşitme Dersinde hiç ya da çok az yer verildiğini saptamıştır. Ayrıca araştırmada kurumlar arası ortak standartların oluşmasının önemi vurgulanmış, YÖK'e içeriğinde "açıklamalı müzik dinleme ve eser çözümleme" ünitesinin de yer aldığı bir program önerisinde bulunulmuştur.

Eğitim sürecinin diğer bir önemli etkeni öğretmendir. Bektaş (2006), "müziğin çok boyutlu, yaşayan, gelişen ve derin bir anlatım ifadesi olduğunu öğrenen halkın, onu önce anlamaya, sonra sorgulamaya çalışacağını" ifade ederek "toplumu yönlendiren ve etkileyebilen müzik öğretmenine bu noktada çok iş düştüğünü" belirtmiştir (s.163). Öğrencilerin bilgiyi öğrenmeleri için gerekli alt yapıyı ve öğrenme ortamını yaratarak uygun hale getirmek öğretmenlerin en birinci görevlerindendir. Ortam için gerekli şartların oluşumu ise eğitim kurumlarının sorumluluğundadır**.** Ancak eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği anabilim dallarına bakıldığında, genel olarak müzik kütüphanesi, müzik arşivi olmadığı, dersliklerde müzik dinlemeye yönelik herhangi bir araç gerecin de bulunmadığı ya da bulunan kurumlarda ise eşit standartlarda olmadıkları görülmektedir. Müzik eğitimi veren kurumlarda böylesi temel bir beceriye yönelik başta eğitim programı olmak üzere gerekli alt yapının, araç gerecin sunulacağı ortamın belirli bir standartta eşit olarak oluşturulmaması/oluşturulamaması, eğitim sürecinde dinleme becerisinin gelişimine yönelik fayda sağlanabilmesinin önündeki "aşılması gereken" engellerdir.

Sonuç olarak, müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde dinleme becerilerinin kazandırılmasının önemi açıktır. Yapılan araştırma sonuçlarına göre bu alana ihtiyaç olduğu görülmektedir. Dinleme becerilerinin, müziğin analitik bir yaklaşımla dinlenmesi ile gelişebileceği gerçeğinden hareketle, söz konusu analitik dinleme boyutlarının tümünü içinde barından öğrenme ortamlarının yaratılması gerekli görülmektedir.

Müzik öğretmenliği programlarında öğrenim gören öğrencilerin müzik dinleme becerilerinin geliştirilmesi, eğitim sürecinin daha etkili ve verimli olması ile mesleki sorumluluğun da bir gereği olarak önemli bir amaç olarak görülmektedir. Bu amaç, dinleyicinin zihninin aktif olması, müziğin analitik bir yaklaşımla dinlenmesi sayesinde, bilgilerin pekişmesi, varsa eksikliklerin giderilmesi, terminolojinin ortak ve güncel dil olarak kullanılmsı, karışıklıkların giderilmesi, müziği oluşturan öğelerin dinleme sürecinde dikkatle farkına varılabilmesi, ayırt edilebilmesi ve tanımlanabilmesi ile gerçekleştirilebilir. Bu doğrultuda, müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde alan dersleri kapsamında analitik müzik dinleme etkinliklerinin uygulanması ile öğrencilerin bilgi, müzikal algı ve performans başarı düzeylerinin artırılacağı düşünülmektedir.

Yapılan araştırmalardan hareketle, ülkemizde müzik öğretmenliği eğitim sürecinde dinleme becerilerinin gelişimine yönelik çalışma ve etkinliklerin bütünüyle uygulanmadığı söylenebilir. Ayrıca müzik öğretmenliği lisans programı alan dersleri kapsamında dinleme etkinliklerine yeterli ve eşit düzeyde yer verilmediği görülmektedir. Yükseköğretim Kurulu Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Lisans Programı ders içerikleri incelendiğinde bireysel çalgı gitar dersi I-II-III, Müzik Kültürü, Geleneksel Halk Müziği, Orkestra/Oda Müziği VI-VII, Güncel ve Popüler Müzikler, Piyano VII derslerinde "dinleme" etkinliğinin yer almakta olup, bahsi geçen bu derslerde müzik dinleme etkinliklerinin ne düzeyde yapıldığı ve öğrenciler üzerinde nasıl bir etki yarattığı merak konusudur. Ayrıca söz konusu derslerde "dinleme" etkinliği yer alırken, diğer eğitim-öğretim dönemlerindeki bireysel çalgı ve alan derslerinde yer almamaktadır. Müzik sanatı eser, icra ve dinleyici ile varlığını ortaya koymasına rağmen, müzik öğretmenliği eğitim sürecinde teori ve icra ağırlıklı eğitim verilerek, süreçte dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik bir eğitime yer verilmemesi önemli bir eksik olarak görülmektedir.

Bu doğrultuda araştırmada, müzik dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanan analitik müzik dinleme etkinliklerinin etkililiğinin sınanması bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

1.1. Hipotezler

Araştırmada, müziği analitik bir yaklaşımla dinlemeye yönelik hazırlanan etkinliklerin, müzik öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin bilgi, müzikal algı ve performans başarı düzeylerine etkisini tespit etmek amacıyla şu hipotezler test edilmiştir;

1) Deney ve kontrol gruplarının müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testi toplam puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

1.1. Deney grubu başarı öntest puanları ile kontrol grubu başarı öntest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur.

1.2. Kontrol grubu başarı öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark yoktur.

1.3. Deney grubu başarı öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark vardır.

1.4. Deney grubu başarı sontest puanları ile kontrol grubu başarı sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde fark vardır.

2) Deney ve kontrol gruplarının müzikal algılama ölçeği toplam puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

2.1. Deney grubu müzikal algılama ölçeği öntest puanları ile kontrol grubu öntest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur.

2.2. Kontrol grubu müzikal algılama ölçeği öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark yoktur.

2.3. Deney grubu müzikal algılama ölçeği öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark vardır.

2.4. Deney grubu müzikal algılama ölçeği sontest puanları ile kontrol grubu sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde fark vardır.

3) Deney ve kontrol gruplarının eser performans gözlem formu toplam puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

3.1. Deney grubu eser performans gözlem formu öntest puanları ile kontrol grubu eser performans gözlem formu öntest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur.

3.2. Kontrol grubu eser performans gözlem formu öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark yoktur.

3.3. Deney grubu eser performans gözlem formu öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark vardır.

3.4. Deney grubu eser performans gözlem formu sontest puanları ile kontrol grubu eser performans gözlem formu sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde fark vardır.

4) Deney ve kontrol gruplarının etüt performans gözlem formu toplam puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

4.1. Deney grubu etüt performans gözlem formu öntest puanları ile kontrol grubu etüt performans gözlem formu öntest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur.

4.2. Kontrol grubu etüt performans gözlem formu öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark yoktur.

4.3. Deney grubu etüt performans gözlem formu öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark vardır.

4.4. Deney grubu etüt performans gözlem formu sontest puanları ile kontrol grubu etüt performans gözlem formu sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde fark vardır.

1.2. Önem

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda;

1. Eğitim sürecinde dinleme eylemini ve dinleyiciyi merkeze alan öğretim etkinliklerinin hazırlanması
2. Hazırlanan etkinliklerin tüm alan derslerinde kullanılabilir olması
3. Öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmesi

Analitik müzik dinleme etkinliklerinin;

4. Öğrencilerin bilgi ve müzikal algılamalarını geliştirmesi
5. Öğrencilerin mesleki yaşantılarına katkı sağlaması
6. Diğer alan derslerine katkı sağlaması
7. İyi bir dinleyici olmalarına katkı sağlaması
8. Bu alanda uygulamalı olarak yapılan ilk araştırma olması
9. Konu ile ilgili yapılacak yeni araştırmalara kaynak olması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

2. Yöntem

Bu araştırmada, analitik müzik dinleme etkinliklerinin öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor başarı düzeylerine etkisinin olup olmadığını ölçmek amacıyla deneysel yöntem kullanılmıştır. Araştırma, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen modeline göre tasarlanmıştır.

2.1. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu (N=20), Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz yarıyıl döneminde, bireysel çalgıları yaylı (10), piyano (8) ve gitar (2) olan toplam 20, 4. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Deney ve kontrol gruplarının oluşturulması sürecinde öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor başarı düzeyleri; müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testi, müzikal algılama ölçeği ve performans gözlem formu ile değerlendirilmiştir. Performans gözlem formu VI. dönem bireysel çalgı final sınavlarında ilgili çalgının sınav komisyonu/komisyonları tarafından değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler değerlendirildikten sonra, yansız atama yöntemi ile deney (N=10) ve kontrol (N=10) grupları oluşturulmuştur. Araştırma kapsamında analitik müzik dinleme etkinliklerine yönelik oluşturulan yöntem deney grubuna uygulanırken, kontrol grubu ile herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

2.2. Veri toplama araçları

Araştırmanın hipotezlerini test etmek amacıyla; bilişsel alanda *Müzik Eğitimi Genel Alan Bilgisini Ölçmeye Yönelik Başarı Testi*, duyuşsal alana yönelik *Müzikal Algılama Ölçeği* ve analitik

müzik dinleme etkinliklerinin çalgı performanslarına etkisinin tespiti amacıyla *Performans Gözlem Formu* kullanılmıştır.

2.2.1. Müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testi

Araştırmacı tarafından bilişsel alanı ölçmeye yönelik, temel müzik tarihi, müzik kültürü, armoni, form bilgileri ile sınırlandırılan "Müzik Eğitimi Genel Alan Bilgisini Ölçmeye Yönelik Başarı Testi" geliştirilmiştir. Bu test, araştırmacı tarafından planlanan "Analitik Müzik Dinleme Etkinliklerinin" hazırlanmasıyla ortaya çıkan bilişsel hedefler kapsamında belirlenmiş ve düzenlenmiştir.

Araştırmacı tarafından hazırlanan 45 soru, beş uzman görüşü sonucunda gerekli görülen düzeltmeler ile 40 soru olarak düzenlenmiştir. Testin geçerlik ve güvenirlik analizini yapmak amacıyla, Trakya Üniversitesi (18), Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (15), Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (21), Adnan Menderes Üniversitesi (26), Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (18), Harran Üniversitesi (35), Karadeniz Teknik Üniversitesi (48), Balıkesir Üniversitesi (26), Abant İzzet Baysal Üniversitesi (25) Eğitim Fakülteleri GSE Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında toplam 232 öğrenciye uygulanmıştır.

Müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testinin puanlanmasında doğru (1), yanlış (0) olmak üzere iki dereceli puanlama yapılmıştır. Testin iç tutarlık hesaplarına ilişkin yapılan madde analizi sonucunda testin altı maddesi elenmiş ve 34 maddenin ayırt edici olduğu belirlenmiştir.

Müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testinin Cronbach Alpha katsayısı 0.806 olarak hesaplanmış ve bu sonuca göre başarı testi; beklenen yeterlilikleri ölçmek için uygun nitelikte bir ölçme aracı olarak kabul edilmiştir. Müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testi deney öncesi ve sonrası çalışma grubuna (N=20) uygulanmıştır.

2.2.2. Müzikal algılama ölçeği

Araştırmada, Otacıoğlu ve Aslan tarafından geliştirilen "Müzikal Algılama Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, Genel Müzik Bilgisi ve Kültürü, Teknik-Teorik Bilgiler ve Müziğe Karşı Olan İlgi ve Tutum olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

Ölçeğin puanlanmasında Likert tipi ölçek kullanılmış, maddeler 5'li Likert ölçek biçiminde düzenlenmiş ve 1'den 5'e kadar puanlama yapılmıştır *(1-Tamamen yeterli, 2-Oldukça yeterli, 3-Biraz yeterli, 4-Çok az yeterli, 5-Hiç yeterli değil)*. Ölçek 97 maddeden oluşmaktadır ve uygulama süresi yaklaşık 20 dakikadır.

2.2.3. Performans gözlem formu

Araştırma kapsamında, uygulanan analitik müzik dinleme etkinliklerinin öğrencilerin çalgı performanslarına etkisini saptamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen "Performans Gözlem Formu" kullanılmıştır. Form, uzman görüşlerine sunulmuş ve yüksek geçerlilik sağlanmıştır. Performans gözlem formu, teknik ve müzikal olmak üzere iki boyut, 15 alt boyut ve toplam 22 maddeden oluşmaktadır. Formun teknik boyut kapsamındaki alt boyut ve maddeleri çalgıların genel çalım teknik ve özellikleri düşünülerek hazırlanmıştır.

Performans gözlem formu değerlendirmeleri *(öntestte ve sontestte)* VI. ve VII. bireysel çalgı *(piyano, yaylı çalgılar, gitar)* dersi final sınavında ilgili çalgıların sınav jürisi tarafından yapılmıştır. Performans gözlem formu, öğrencilerin sınavda çalmak üzere sorumlu tutuldukları bir eser ve bir etüt değerlendirmesi olmak üzere ayrı ayrı gerçekleştirilmiştir. Sınav komisyonları, her bir öğrencinin performansını birbirlerinden bağımsız olarak değerlendirmiştir. Performans gözlem formunun puanlanmasında Likert tipi ölçek kullanılmıştır. Maddeler 5'li Likert-tipi ölçek şeklinde hazırlanmıştır.

2.3. Çalışma ve uygulama süreci

Araştırmanın çalışma ve uygulama süreci ilk ve son hafta öntest ve sontest uygulamaları dahil olmak üzere 10 haftadan oluşmaktadır. Uygulama deney grubuyla yapılmış olup kontrol grubuyla herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Çalışma ve uygulama süreci araştırmacı tarafından Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı binasında gerçekleştirilmiştir. Etkinliklerde bilgisayar, hoparlör, "analitik müzik dinleme etkinlikleri değerlendirme formu" ve konu anlatımlarında yazı tahtası kullanılmıştır.

Araştırmanın çalışma ve uygulama aşamasına geçilmeden önce alan uzmanlarından alınan görüşlerle belirlenen Barok, Klasik ve Romantik dönemden olmak üzere üç eser seçilmiş, analizleri yapılmış, etkinlik planları ve her ders kullanılacak olan "analitik müzik dinleme etkinlikleri değerlendirme formu" hazırlanmıştır. Hazırlanan planlar bilişsel ve duyuşsal öğrenme alanlarına yönelik etkinlikler içermektedir.

Öntest verilerinin toplanma aşamasında eser ve etüt performans gözlem formu, 3. sınıf II. dönem bireysel çalgı final sınavlarında ilgili sınav komisyonu tarafından değerlendirilmiş, puanlanmıştır. Uygulama sürecinin ilk haftası deney ve kontrol grubuna Müzikal Algılama Ölçeği, Müzik Eğitimi Genel Alan Bilgisini Ölçmeye Yönelik Başarı Testi uygulanarak öntest verileri toplanmıştır. Gruplar, başarı testi ve müzikal algılama ölçeği verilerine göre eşleştirilmiş, son kontrolle çalgı türü eşitliği sağlanmış; deney grubu 10, kontrol grubu 10 öğrenci olacak şekilde gruplar oluşturulmuştur.

Çalışma ve uygulama süresince analitik müzik dinleme boyutları *(doku, armoni, form, ton, ifade, nüans, dinamik, dönemsel ve tarihsel bilgiler)* doğrultusunda analiz ederek dinleme, eserlerin farklı yorumlarını dinleme, eserlerin farklı çalgı yorumlarını dinleme, karşılaştırmalı dinleme etkinlikleri, gerekli durumlarda konu anlatımı ya da konu tekrarı yapılmış ve ek olarak dinleme/analiz ev ödevleri verilmiştir.

40 dakikalık her çalışma sürecinin ilk 10 dakikası öğrencilere, ilgili dersin içeriğine yönelik hazırlanmış olan "analitik müzik dinleme etkinlikleri değerlendirme formu" dağıtılması ve hemen ardından seçilmiş olan eserin dinletilmesi ile başlanmıştır. Eser hakkında soruların yer aldığı formu doldurmaları istenmiş ve süreç sonunda form araştırmacı tarafından toplanmıştır. Bir sonraki aşamada ise eserin araştırmacı ve öğrencilerin birlikte incelemeleri ile devam etmiş, bilgi transferi yapmalarına yardım edilmiş, var ise bilgi eksiklikleri giderilmiştir. Sürecin son 10 dakikasında çalışma başında dağıtılan "analitik müzik dinleme etkinlikleri değerlendirme formu" tekrar dağıtılmış ve eser tekrar dinletilerek öğrencilerden formu doldurmaları istenmiştir. Bu sayede araştırmacı tarafından sürecin kontrolü sağlanmış ve verimli olup olmadığı tespit edilmiştir. Analitik müzik dinleme etkinlikleri değerlendirme formları toplam sekiz adet olup her hafta belirlenen eser ve içeriğe göre farklı sorulardan oluşmaktadır.

Uygulama sürecinin son haftasında deney ve kontrol gruplarına Müzik Eğitimi Genel Alan Bilgisini Ölçmeye Yönelik Başarı Testi ve Müzikal Algılama Ölçeği uygulanmış, Performans Gözlem Formu 4. sınıf I. dönem bireysel çalgı final sınavlarında, ilgili sınav komisyonu tarafından değerlendirilerek puanlanmış, böylelikle sontest verileri elde edilmiş ve uygulamanın etkililiği sınanmıştır.

2.4. Verilerin çözümlenmesi

Öntest-Sontest Kontrol Gruplu Deneysel Desen kullanılarak yapılan araştırmada elde edilen veriler, hem bağımsız değişkenler açısından hem de deney ve kontrol gruplarına göre iki şekilde sınıflandırılmıştır. Buna göre elde edilen veriler Müzik Eğitimi Genel Alan Bilgisini Ölçmeye Yönelik Başarı Testi, Müzikal Algılama Ölçeği ve Performans Gözlem Formu verileri şeklinde sınıflandırılmış, deney ve kontrol grubuna göre iki gruba ayrılarak şekillendirilmiştir.

Değişkene ait gruplardan elde edilen öntest-sontest verilerinin çözümlenmesinde Wilcoxon testi kullanılmış, ayrıca araştırmada belirlenen bağımsız değişkenler açısından deney ve kontrol gruplarının deney öncesi eşitliklerini ve deney sonrası seviyelerini belirlemek amacı ile öntest ve sontestler üzerinde Mann Whitney U Testi kullanılarak tek yönlü sınama gerçekleştirilmiştir.

3. Bulgular ve yorum

Bu bölümde, araştırmanın hipotezlerine ilişkin elde edilen veriler analiz edilmiş ve bulgulara tablolar halinde sırasıyla yer verilmiştir.

Hipotez 1 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney ve kontrol gruplarının müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testi toplam puanları arasında anlamlı bir fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Grupların müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testi toplam puanlarının tanımlayıcı değerleri

Başarı Testi	Grup	N	$\overline{x}$	ss
Öntest	Deney	10	21.50	2.718
	Kontrol	10	19.80	5.921
Sontest	Deney	10	27.60	2.633
	Kontrol	10	20.90	4.228

Deney grubu öğrencilerinin başarı testi toplam öntest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =21.50, standart sapması ss=2.718; kontrol grubu öğrencilerinin başarı testi toplam öntest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =19.80, standart sapması ise ss=5.921'dir. Deney grubu öğrencilerinin başarı testi toplam sontest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =27.60, standart sapması ss=2.633; kontrol grubu öğrencilerinin başarı testi toplam sontest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =20.90, standart sapması ise ss=4.228'dir.

Müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testi içinde en yüksek ortalama ($\overline{x}$ =27.60) deney grubu sontest puanlarından, en düşük ortalama ($\overline{x}$ =19.80) kontrol grubu öntest puanlarından elde edilmiştir. Grupların öntest puanlarına bakıldığında birbirlerine yakın, sontest ortalamalarına bakıldığında ise deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmektedir.

Hipotez 1.1 ile ilgili bulgular ve yorum

Deney grubu başarı öntest puanları ile kontrol grubu başarı öntest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur.

Tablo 2. Grupların başarı testi toplam öntest puanlarına göre yapılan mann whitney u testi sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Deney	10	11.45	114.50	40.500	0.72	.471
Kontrol	10	9.55	95.50			

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin başarı testi toplam öntest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır (z=0.72, p>.05).

Hipotez 1.2 ile ilgili bulgular ve yorum

"Kontrol grubu başarı öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark yoktur" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Kontrol grubunun başarı testi toplam öntest-sontest puanlarının wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Kontrol Grubu Öntest-Sontest	N	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	z	p
Negatif Sıra	2	3.50	7.00		
Pozitif Sıra	5	4.20	21.00	1.19	.233
Eşit	3	-	-		

Kontrol grubu başarı testi toplam öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır (z=1.19, p>.05).

Hipotez 1.3 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu başarı öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Deney grubu başarı testi toplam öntest-sontest puanlarının wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Deney Grubu Öntest-Sontest	N	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	z	p
Negatif Sıra	0	.00	.00		
Pozitif Sıra	10	5.50	55.00	2.81	.005
Eşit	0	-	-		

Deney grubunun başarı testi toplam öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur (z=2.81, p<.01).

Hipotez 1.4 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu başarı sontest puanları ile kontrol grubu başarı sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Grupların başarı testi toplam sontest puanlarına göre yapılan mann whitney u testi sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Deney	10	14.75	147.50			
				7.500	3.22	.001
Kontrol	10	6.25	62.50			

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin başarı testi toplam sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre, gruplar arasında deney grubu lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur (z=3.22, p<.05).

Hipotez 2 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney ve kontrol gruplarının müzikal algılama ölçeği toplam puanları arasında anlamlı bir fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Grupların müzikal algılama ölçeği toplam puanlarının tanımlayıcı değerleri

Müzikal Algılama Ölçeği	Grup	N	$\overline{x}$	ss
Öntest	Deney	10	219.90	54.997
	Kontrol	10	201.70	38.887
Sontest	Deney	10	261.70	39.835
	Kontrol	10	205.70	54.436

Deney grubu öğrencilerinin müzikal algılama ölçeği toplam öntest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =219.90, standart sapması ss=54.997; kontrol grubu öğrencilerinin müzikal algılama ölçeği toplam öntest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =201.70, standart sapması ise ss=38.887'dir. Deney grubu öğrencilerinin müzikal algılama ölçeği toplam sontest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =261.70, standart sapması ss=39.835; kontrol grubu öğrencilerinin müzikal algılama ölçeği toplam sontest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =205.70, standart sapması ise ss=54.436'dır.

Müzikal algılama ölçeği içinde en yüksek ortalama ($\overline{x}$ =261.70) deney grubu sontest puanlarından, en düşük ortalama ($\overline{x}$ =201.70) kontrol grubu öntest puanlarından elde edilmiştir. Grupların öntest puanlarına bakıldığında birbirlerine yakın, sontest ortalamalarına bakıldığında ise deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmektedir.

Hipotez 2.1 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu müzikal algılama ölçeği öntest puanları ile kontrol grubu müzikal algılama ölçeği öntest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Grupların müzikal algılama ölçeği toplam öntest puanlarına göre yapılan mann whitney u testi sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Deney	10	11.50	115.00			
				40.000	0.76	.450
Kontrol	10	9.50	95.00			

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin müzikal algılama ölçeği toplam öntest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır (z=0.76, p>.05).

Hipotez 2.2 ile ilgili bulgular ve yorum

"Kontrol grubu müzikal algılama ölçeği öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark yoktur" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Kontrol grubunun müzikal algılama ölçeği toplam öntest-sontest puanlarının wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Kontrol Grubu Öntest-Sontest	N	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	z	p
Negatif Sıra	6	5.00	25.00		
Pozitif Sıra	3	6.00	30.00	0.25	.799
Eşit	1	-	-		

Kontrol grubunun müzikal algılama ölçeği toplam öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır (z=0.25, p>.05).

Hipotez 2.3 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu müzikal algılama ölçeği öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9. Deney grubunun müzikal algılama ölçeği toplam öntest-sontest puanlarının wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Deney Grubu Öntest-Sontest	N	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	z	p
Negatif Sıra	1	3.00	3.00		
Pozitif Sıra	8	5.78	52.00	2.50	.013
Eşit	1	-	-		

Deney grubunun müzikal algılama ölçeği toplam öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre deney grubu lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmıştır (z=2.50, p<0.05).

Hipotez 2.4 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu müzikal algılama ölçeği sontest puanları ile kontrol grubu müzikal algılama ölçeği sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. Grupların müzikal algılama ölçeği toplam sontest puanlarına göre yapılan mann whitney u testi sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Deney	10	13.60	136.00			
				19.000	2.34	.019
Kontrol	10	7.40	74.00			

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin müzikal algılama ölçeği toplam sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre gruplar arasında deney grubu lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmıştır (z=2.34, p<.05).

Hipotez 3 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney ve kontrol gruplarının eser performans gözlem formu toplam puanları arasında anlamlı bir fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Grupların eser performans gözlem formu toplam puanlarının tanımlayıcı değerleri

Eser Performans Gözlem Formu	Grup	N	$\overline{x}$	ss
Öntest	Deney	10	64.57	18.747
	Kontrol	10	69.96	12.775
Sontest	Deney	10	66.26	11.734
	Kontrol	10	65.71	12.677

Deney grubu öğrencilerinin eser performans gözlem formu toplam öntest puanlarının ortalaması $\overline{x}$=64.57, standart sapması ss=18.747; kontrol grubu öğrencilerinin eser performans gözlem formu toplam öntest puanlarının ortalaması $\overline{x}$=69.96, standart sapması ise ss=12.775'tir. Deney grubu öğrencilerinin eser performans gözlem formu toplam sontest puanlarının ortalaması $\overline{x}$

=66.26, standart sapması ss=11.734; kontrol grubu öğrencilerinin eser performans gözlem formu toplam sontest puanlarının ortalaması $\overline{X}$ =65.71, standart sapması ise ss=12.677'dir.

Eser performans gözlem formu öntest puanları içinde en yüksek ortalama ($\overline{X}$ =69.96) kontrol grubu öntest puanlarından, en düşük ortalama ($\overline{X}$ =64.57) deney grubu öntest puanlarından elde edilmiştir. Grupların öntest ve sontest puanlarına bakıldığında birbirlerine yakın olduğu görülmektedir.

Hipotez 3.1 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu eser performans gözlem formu öntest puanları ile kontrol grubu eser performans gözlem formu öntest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12. Grupların eser performans gözlem formu toplam öntest puanlarına göre yapılan mann whitney u testi sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Deney	10	9.60	96.00	41.000	0.68	.496
Kontrol	10	11.40	114.00			

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin eser performans gözlem formu toplam öntest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre gruplar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır (z=0.68, p>.05).

Hipotez 3.2 ile ilgili bulgular ve yorum

"Kontrol grubu eser performans gözlem formu öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark yoktur" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 13'de gösterilmiştir

Tablo 13. Kontrol grubunun eser performans gözlem formu toplam öntest-sontest puanlarının wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Kontrol Grubu Öntest-Sontest	N	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	z	p
Negatif Sıra	7	5.43	38.00	1.07	.285
Pozitif Sıra	3	5.67	17.00		
Eşit	0	-	-		

Kontrol grubunun eser performans gözlem formu toplam öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır (z=1.07, p>.05).

Hipotez 3.3 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu eser performans gözlem formu öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 14'te gösterilmiştir

Tablo 14. Deney grubunun eser performans gözlem formu toplam öntest-sontest puanlarının wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Deney Grubu Öntest-Sontest	N	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	z	p
Negatif Sıra	4	5.50	22.00	0.06	.953
Pozitif Sıra	5	4.60	23.00		
Eşit	1	-	-		

Deney grubunun eser performans gözlem formu toplam öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır (z=0.06, p>.05).

Hipotez 3.4 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu eser performans gözlem formu sontest puanları ile kontrol grubu eser performans gözlem formu sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 15'te gösterilmiştir.

Tablo 15. Grupların eser performans gözlem formu toplam sontest puanlarına göre yapılan mann whitney u testi sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Deney	10	10.50	105.00			
				50.000	0.00	1.000
Kontrol	10	10.50	105.00			

Deney ve kontrol gruplarının eser performans gözlem formu toplam sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır (z=0.00, p>.05).

Hipotez 4 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney ve kontrol gruplarının etüt performans gözlem formu toplam puanları arasında anlamlı bir fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 16'da gösterilmiştir.

Tablo 16. Grupların etüt performans gözlem formu toplam puanlarının tanımlayıcı değerleri

Etüt Performans Gözlem Formu	Grup	N	$\overline{x}$	ss
Öntest	Deney	10	64.39	18.555
	Kontrol	10	70.75	14.587
Sontest	Deney	10	66.25	13.483
	Kontrol	10	65.15	12.629

Deney grubu öğrencilerinin etüt performans gözlem formu toplam öntest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =64.39, standart sapması ss=18.555; kontrol grubu öğrencilerinin etüt performans gözlem formu toplam öntest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =70.75, standart sapması ise ss=14.587'dir. Deney grubu öğrencilerinin etüt performans gözlem formu toplam sontest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =66.25, standart sapması ss=13.483; kontrol grubu öğrencilerinin etüt performans gözlem formu toplam sontest puanlarının ortalaması $\overline{x}$ =65.15, standart sapması ise ss=12.629'dur.

Etüt performans gözlem formu içinde en yüksek ortalama ($\overline{x}$ =70.75) kontrol grubu öntest puanlarından, en düşük ortalama ($\overline{x}$ =64.39) deney grubu öntest puanlarından elde edilmiştir. Grupların öntest ve sontest puanlarına bakıldığında birbirlerine yakın olduğu görülmektedir.

Hipotez 4.1 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu etüt performans gözlem formu öntest puanları ile kontrol grubu etüt performans gözlem formu öntest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 17'de gösterilmiştir.

Tablo 17 Grupların etüt performans gözlem formu toplam öntest puanlarına göre yapılan mann whitney u testi sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Deney	10	9.20	92.00			
				37.000	0.98	.326
Kontrol	10	11.80	118.00			

Deney ve kontrol gruplarının etüt performans gözlem formu toplam öntest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır (z=0.98, p>.05).

Hipotez 4.2 ile ilgili bulgular ve yorum

"Kontrol grubu etüt performans gözlem formu öntest puanları ile sontest puanları arasında anlamlı düzeyde fark yoktur" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 18'de gösterilmiştir.

Tablo 18. Kontrol grubunun etüt performans gözlem formu toplam öntest-sontest puanlarının wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Kontrol Grubu Öntest-Sontest	N	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	z	p
Negatif Sıra	6	6.50	39.00		
Pozitif Sıra	4	4.00	16.00	1.17	.241
Eşit	0	-	-		

Kontrol grubunun etüt performans gözlem formu toplam öntest-sontest puanları arasında yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır (z=1.17, p>.05). Bu sonuca göre, analitik müzik dinleme etkinliklerinin uygulanmadığı kontrol grubunun performans düzeyinde anlamlı bir artış olmadığı görülmektedir.

Hipotez 4.3 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu etüt performans gözlem formu öntest puanları ile sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı düzeyde fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19. Deney grubunun etüt performans gözlem formu toplam öntest-sontest puanlarının wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Deney Grubu Öntest-Sontest	N	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	z	p
Negatif Sıra	6	4.50	27.00		
Pozitif Sıra	4	7.00	28.00	0.05	.959
Eşit	0	-	-		

Deney grubunun etüt performans gözlem formu toplam öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır (z=0.05, p>.05).

Hipotez 4.4 ile ilgili bulgular ve yorum

"Deney grubu etüt performans gözlem formu sontest puanları ile kontrol grubu etüt performans gözlem formu sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde fark vardır" hipotezine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20. Grupların etüt performans gözlem formu toplam sontest puanlarına göre yapılan mann whitney u testi sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Deney	10	10.60	106.00	49.000	0.08	.940
Kontrol	10	10.40	104.00			

Deney ve kontrol gruplarının etüt performans gözlem formu toplam sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının tespitine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır ($z=0.08$, $p>.05$).

4. Tartışma ve sonuç

Araştırmanın 1. hipotezine ilişkin müzik eğitimi genel alan bilgisini ölçmeye yönelik başarı testi sonuçlarına göre, deney ve kontrol gruplarının başarı testi toplam puanları arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Bu sonuca göre, uygulama öncesinde belirlenen dönem ve eserlere göre hazırlanan analitik müzik dinleme etkinliklerinin uygulandığı çalışmaların bilişsel hedeflere ulaşmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada uygulanan analitik müzik dinleme etkinliklerinde amaç, herhangi bir materyal *(nota, metin vb.)* kullanılmadan öğrencilerin dikkatini dinledikleri müziğe yöneltmeleri sağlanarak müziği; müzikal öğeleri, formu, besteci ve dönemsel özellikleri ile analiz edebilmeleridir. Bu doğrultuda öğrencilerin ilgili müzikal öğelere, form, besteci ve dönem bilgilerine hakim olmaları ve bu bilgileri ilgili müziği dinlerken ayırt edebilmeleri, ifade edebilmeleri, uygun terminolojiyi kullanmaları gerekmektedir/ beklenmektedir. Şenoğlu Özdemir ve Can (2019) yaptığı araştırmada öğrencilerin %45.5'i yeni dinledikleri besteci hakkında 'nadiren' araştırma yaptığını, %39.1'i 'nadiren' dinledikleri müziğin dönem ve bestecisini tanımaya çalıştıklarını, %35'i müzik dinlerken 'nadiren' biçimsel öğelere dikkat ettiğini, %38.2'si 'sık sık' müzikal öğelere dikkat ettiği saptanmıştır. Araştırmada ayrıca öğrencilerin beğendikleri müzik türünde ve klasik müzik alanında ve çalgılarında eğitimini aldıkları müzik türünde üç besteci ve yorumcu adı yazmaları istenmiştir. Bulgulara göre beğendikleri müzik türünde öğrencilerin %12,7'si üç besteci, %19,5'i üç yorumcu adı yazmış, klasik müzik türünde öğrencilerin %13.6'sı üç besteci, %2.3'ü üç yorumcu; çalgılarında eğitimini aldıkları müzik türünde öğrencilerin %9.5'i üç besteci, %10'u üç yorumcu adı yazmıştır. Dinlemenin niteliksel olarak ele alındığı bu çalışmada ne dinlediğini bilmek, merak etmek, araştırmak, fikir üretmek ve fikir alışverişinde bulunmak çalışmanın temel yapıtaşlarıdır. Bu doğrultuda analitik müzik dinleme etkinlikleri kapsamında dinlenilen eserlerin ve farklı yorumlarının üzerinde çalışmalar yapılırken dönem ve bestecilerin olduğu kadar eser isimleri de dahil olmak üzere yorumcular hakkında da fikir alışverişi yapılmasına ve isimlerinin kullanılmasına dikkat edilmiştir.

Deney grubunu oluşturan 4. sınıf öğrencilerinin belli bir bilgi düzeyine sahip olmaları belirli hedefler doğrultusunda planlanan eğitim sürecinin olağan bir getirisidir. Çalışma ve uygulama sürecinde de öğrencilerin birtakım bilgilere teorik olarak sahip oldukları, söz konusu bilgiler ile ilgili sorular sorulduğunda zaman zaman doğru cevabı verdikleri ancak dinledikleri müzikte var olan söz konusu terimlerin uygulamasını, bestecisini ayırt edemedikleri ya da tanımlayamadıkları görülmüştür. Aynı şekilde dinleme etkinliklerinde duydukları ilgili konuyu bildikleri ancak ifade etmede ve terminolojiyi kullanmada zorlandıkları görülmüştür. Lehmann, Slobada & Woody'e göre duyulan şeyin sözel olarak tanımlanması müzik hakkında daha büyük bir farkındalık ve bu sayede bilgi transferini mümkün kılarak öğrenme sürecinin daha etkili olmasını sağlamaktadır (akt. Oye, 2013, s.48).

Araştırmanın 2. hipotezine ilişkin deney ve kontrol gruplarının müzikal algılama ölçeği toplam puanlarına göre deney grubunun lehine anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Buna göre, analitik müzik

dinleme etkinliklerinin uygulandığı çalışmaların duyuşsal hedeflere ulaşılmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Algının gerçekleşmesi alıcının aktif olması ile gerçekleşir. Bu doğrultuda "dikkat" en önemli aşamadır. Dikkatin sağlanması için ilk adım, dinleme eylemi için zaman ayrılması ve dinleme sırasında dikkatin müziğe/müzikal öğelere yönlenmesi ve bu dikkatin sürdürülebilirliğinin sağlanmasının dinleme becerisinin temeli olduğu söylenebilir. Şenoğlu Özdemir ve Can (2019) yaptıkları araştırmada öğrencilerin %50,9'unun müzik dinlemek için özel zaman ayırdığı, %50'sinin müzik dinlerken sadece müziğe yoğunlaşarak dinledikleri ve %33,2'sinin dinleyeceği müziği dinlemeden önce sık sık planladığını tespit etmişlerdir. "Müzik dinlemek için özel bir zaman ayrılması, ne dinleyeceğinin planlanması bir ön hazırlığı ve kişinin müzik dinlemeye hazır olduğunu gösterirken sadece müziğe yoğunlaşarak dinlemesi de aktif dinleme için temel adımlardandır" (Şenoğlu Özdemir ve Can, 2019). Müzik dinlemede dikkatin yönelimi ve etkisi ile ilgili birçok araştırma mevcuttur. Bu araştırmaların çoğu müzisyen ve müzisyen olmayan dinleyici gruplarının müzik dinledikleri süreçte dikkatlerini nereye yönelttiklerinin tespiti ve karşılaştırılması ile ilgilidir (Madsen & Geringer, 1990; Rentz, 1992; Geringer & Madsen, 1995/1996) Madsen ve Geringer (1990)'in araştırmasında müzisyen olan katılımcıların melodi, ritim ve dinamiklere; müzisyen olmayan katılımcıların öncelikle dinamikler ve melodiye odaklandıkları görülmüştür.

Ancak bu ve benzeri araştırmalar betimsel yöntemle yapılmasından dolayı bu araştırmadan bu noktada farklılık göstermektedir. Bu araştırma mevcut durumun nasıl daha iyiye geliştirilebileceği sorusuyla ilgilidir. Bu doğrultuda hazırlanan analitik müzik dinleme etkinliklerinde dikkatin kendiliğinden oluşması ve gelişmesini beklemek yerine bu beklenen dikkatin yönünü katılımcılara göstererek dikkat odağını ilgili öğeye yönlendirmeleri sağlanmıştır. Bir müzik öğretmeni adayı için bu süreci bilgiden bağımsız düşünmek eksik olacaktır. Kişi algıladığı "şey"i tanımlayamaz, anlamlandıramaz ise o "şey"in genel geçer bir bilgi olarak kalıcılığı sağlanamaz. Bilgi algıyı güçlendirir, algı bilgiyi. Bu doğrultuda araştırma bulguları Ellis (1999) tarafından yapılan araştırmayla da paralellik göstermektedir. Araştırmacı yaptığı araştırmada öntest-sontest bulgularına göre "*music appreciation"* dersine katılan öğrencilerin çoğunluğunun Müzikal küme kategorisinde yer alan "müzikal durumları açıklama" becerilerinde yüksek artış olduğunu, müzikal terimlerin kullanımının neredeyse iki katı kadar arttığını, orkestra çalgılarına yönelik bilgi ve çalgıları ayırt etme becerilerinin %37 oranında arttığını belirtmiştir.

Martinez (2015) yaptığı araştırmada öğrencilerin uygulama dersi içinde dikkat ve ilgilerinin arttığını, davranışlarının olumlu yönde geliştiğini ve değiştiğini gözlemlemiş, öğrenciler de uygulama sonrasında daha katılımcı ve dikkatli olduklarını, daha hassas dinleyici olduklarını, iç duyuşlarının geliştiğini ifade etmişlerdir. Ellis (2002) yaptığı araştırma ile "*music appreciation"* dersini tamamlamış kişilerle yaptığı çalışma sonucunda bu dersin, dersi alan kişilerin tutumlarını, müzik beğenilerini olumlu yönde önemli oranda etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Bu doğrultuda müziği dikkatli, bilinçli dinleme etkinliklerinin yer aldığı bir dersin etkilerinin kalıcı olabileceği düşünülebilir.

Araştırmanın 3. ve 4. hipotezinden elde edilen sonuçlarına göre analitik müzik dinleme etkinliklerinin psikomotor hedeflere ulaşmada etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada uygulanan analitik müzik dinleme etkinliklerinde çalgı çalma ile ilgili yapılan etkinlikler; dinlenilen eserlerin farklı yorumculardan dinlenmesi, dinlenilen yorumlar arasında karşılaştırma yapılması ve ayrıca ilgili eserlerin farklı çalgılarda da yorumlarının dinlenmesi ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan tüm çalışmalar duyuşsal alanın gelişimine yönelik olup, çalgı bilgisi, teknik detaylar ve yorum üzerine karşılıklı fikir alışverişi ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerle çalgı çalma becerileri ile ilgili doğrudan çalgılarıyla bir etkinlik yapılmamıştır. Uygulamanın yedinci haftasında öğrencilere çalgılarını getirmeleri ve en rahat oldukları eseri/etüdü çalmaları teklif edilmiş, ancak bir öğrenci dışında olumlu cevap alınmamıştır. Çalgısını çalan bir öğrenci ile çaldığı eserin formu, dönemi ve yorumu ile ilgili fikir alışverişinde bulunulmuştur.

Özdemir (2014), "Müzik Öğretmenliği Klasik Gitar Eğitimi Dersi İçin Eklektik Bir Model Önerisi" başlıklı doktora çalışmasında, klasik gitar eğitiminde teknik ve müzikal bilgi, becerilerin kazandırılmasına yönelik görsel, işitsel ve uygulamaya dayalı etkinliklerin yer aldığı deneysel bir çalışma uygulamıştır. İşitsel alana yönelik etkinlikler; kendini dinleme, kendi performansını kaydederek dinleme, çalışılan eseri/etüdü öğretmenden ve farklı yorumculardan dinleme, dinlenilen performansları teknik ve müzikal açıdan inceleme/değerlendirme etkinliklerini kapsamaktadır. Araştırma sonunda; işitsel alanda uygulanan etkinliklerin öğrencilerin performans başarı düzeylerini olumlu yönde etkilediği görülmüştür.

Rohwer ve Polk (2006) tarafından yapılan öğrencilerin çalgı çalışma taktikleri ve çalgı başarı puanı arasındaki ilişkinin incelendiği araştırma sonucuna göre; çalgı çalışmada hataları düzeltmenin, kendini izleme ve dinleme becerilerinin gelişimi ve kullanımı ile paralellik gösterdiği görülmüştür (akt. Özmenteş, 2013, s.442-443).

Yapılan bu çalışmalardan (Özdemir, 2014; Rohwer ve Polk, 2006) hareketle; söz konusu çalışmalarda çalınan/çalışılan etüde/esere yönelik gerçekleştirilen dinleme etkinlikleri çalgı performansının artmasında olumlu sonuçlar doğururken, yapılan bu çalışmada uygulanan analitik müzik dinleme etkinliklerinin çalgıda çalışılan etüde/esere yönelik uygulamaya dayalı biçimde gerçekleştirilmemesinin öğrencilerin çalgı performans başarı düzeylerinde bir fark yaratmamasına sebep olduğu düşünülmektedir.

Sonuç olarak, araştırmada öğrencilerin dinleme becerisini geliştirmeye yönelik hazırlanan "analitik müzik dinleme etkinliklerinin" öğrencilerin bilgi ve müzikal algı düzeylerinde olumlu yönde etki ettiği ancak eser ve etüt performans başarı düzeylerinde anlamlı bir farklılık yaratmadığı görülmüştür.

5. Öneriler

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak uygulayıcılara ve araştırmacılara yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

Müzik eğitimi; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanların gelişimine yönelik planlı yürütülen bir süreçtir. Söz konusu alanlara yönelik çalışmalara ek olarak dinleme becerisi gelişiminin bu planlı yürütülen sürece yine planlı şekilde dahil edilmesi, müzik sanatının bütün olarak ele alınması, bu bütünlük çerçevesinde öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel hedeflere ulaşmada ve kalıcılığın sağlanması açısından önemli olup eğitim sürecinde bu yönde yapılan çalışmalardan ve araştırmalardan yararlanılmalıdır.

Araştırmada öğrencilerin dinleme becerilerinin gelişimine yönelik hazırlanan "analitik müzik dinleme etkinlikleri" müziksel işitme, okuma ve yazma, müzik tarihi, müzik kültürü, müzik formları, armoni ve çalgı eğitimi ile doğrudan ilişkili olmasından dolayı, ilgili derslerde de uygulanabilir.

Araştırma kapsamında hazırlanan "analitik müzik dinleme etkinlikleri" on haftalık bir sürede sadece 4. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Hazırlanan bu etkinlikler tüm dönemleri kapsayacak biçimde tüm lisans sınıflarına uygulanabileceği gibi güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören öğrencilere de uygulanabilir.

Hazırlanan "analitik müzik dinleme etkinlikleri" yaylı çalgılar, piyano ve gitar öğrencileriyle yapılmıştır. Söz konusu çalışmalar diğer çalgı gruplarında öğrenim gören öğrencilere de uygulanabilir.

Analitik müzik dinleme etkinliklerinin uygulanabileceği bir ders (zorunlu ya da seçmeli) önerisinde bulunulabilir.

5.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Araştırmada öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanan "analitik müzik dinleme etkinlikleri" içerik ve kapsam açısından tüm çalgı grupları ile çalışılarak, çalgı grupları arasında ki müzikal algılama farklılıkları araştırılabilir.

Analitik müzik dinleme etkinlikleri kapsamında yer alan eser ve içerik değişiklikleriyle söz konusu etkinliklerin çalgı derslerinde kullanılarak öğrencilerin performanslarına etkisi araştırılabilir.

Araştırma süreci uzatılarak öğrencilerin alan derslerine karşı tutumları araştırılabilir.

Analitik müzik dinleme etkinlikleri farklı müzik türlerinde de uygulanarak motivasyon ve tutum üzerindeki etkileri araştırılabilir.

KAYNAKÇA

Bektaş, T. (2006). Müzik öğretmeninde felsefenin yokluğu. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* içinde (s.163). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

Birkan, Ü. (2006). *Dinleyicinin kitabı*, İstanbul: Mart Matbaacılık.

Copland, A. (2006) *What to listen for in music*, New York: New American Library. *(Özgün eser 1939 tarihlidir).*

Ellis, M. C. (1999). Spoken responses about music excerpts before and after a course in music appreciation. *Contributions to Music Education* (Vol.26, No.1, pp.7-32)

Ellis, M. C. (2002). Student perceptions of the effects of a course in music appreciation. *Contributions to Music Education* (Vol.29, No.2, pp.67-83).

Geringer, J. M., & Madsen, C. K. (1995/1996). Focus of attention to elements: listening patterns of musicians and nonmusicians. *Bulletin of the Council for Research in Music Education* (127, pp.80–87).

Hindemith, P. (2014). *Bestecinin dünyası,* (1. Basım), İstanbul: Norgunk Yayıncılık

Kalender, N. (2001). Müzik dinlemenin eğitsel temelleri, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (Sayı.1, Cilt.14, s.151-157).

Kalyoncu, N. (2004). Müzik öğretmeni yeterlikleri ve güncel müzik öğretmenliği lisans programı, *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi. Web Site: http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/N-Kalyoncu.pdf adresinden 30.01.2017 tarihinde edinilmiştir.

Kinslow, J. A. (1995). *The use of mental imagery in the teaching and learning of music: A naturalistic study in an elementary school setting.* Unpublished doctoral dissertation, Temple University, USA.

Madsen, C. K., & Geringer, J, M. (1990). Differential patterns of music listening: focus of attention of musicians versus nonmusicians. *Bulletin of the Council for Research in Music Education* (No.105, pp.45-57).

Martinez, C. L. (2015). Active listening as the core method in teaching the elements of music, *Alipato: A journal Basic Education* (Vol.6, pp.9-30).

Oye, F. I. (2013). *Music analysis: a bridge between performing and aural training?* Aural Perspectives, On musical Learning and Prractice in Higher Music Education, Norwegian Academy of Music, NHM Publikasjoner.

Özbek, Ö. (2003). *Müzik Teorisi ve İşitme Eğitiminde Uygulamaların Çeşitlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Özdemir, M. (2014). *Müzik öğretmenliği klasik gitar eğitimi için eklektik bir model önerisi.* Yayınlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul

Özmenteş, S. (2013). Çalgı eğitimi alan lisans öğrencilerinin kullandıkları çalışma taktikleri, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (Cilt.26, Sayı.2, s.439-453).

Rentz, E. (1992). Musicians and nonmusicians aural perception of orchestral instrument families. *Journal of Research in Music Education* (40, pp.185–192).

Sims, W. L. (1990). Sound approaches to elemantry music listening. *Music Educators Journal Reston: The National Association for Music Education* (Vol.77, No.4, pp.38-42).

Şenoğlu Özdemir, C. ve Can, A. A. (2019). Müzikte dinleme, dinleme türleri ve müzik öğretmenliği öğrencilerinin müzik dinleme yaklaşımları. *İlköğretim Online Dergisi,* (Cilt.18, Sayı.1).